

EUROPOS SĄJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

**Briuselis, 2020 m. lapkričio 25 d.
(OR. en)**

**2018/0089(COD)
LEX 2031**

PE-CONS 49/20

**CONSOM 189
MI 498
JUSTCIV 123
DENLEG 73
CODEC 1158**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA DĖL ATSTOVAUJAMŲJŲ IEŠKINIŲ
SIEKiant apsaugoti kolektyvinius vartotojų interesus, kuria
panaikinama Direktyva 2009/22/EB**

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
DIREKTYVA (ES) 2020/...**

2020 m. lapkričio 25 d.

**dėl atstovaujamųjų ieškinių siekiant apsaugoti vartotojų kolektyvinius interesus,
kuria panaikinama Direktyva 2009/22/EB**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ OL C 440, 2018 12 6, p. 66.

² OL C 461, 2018 12 21, p. 232.

³ 2019 m. kovo 26 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2020 m. lapkričio 4 d. per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

kadangi:

- (1) dėl globalizacijos ir skaitmeninimo padidėjo rizika, kad ta pati neteisėta praktika padarys žalą daugeliui vartotojų. Sąjungos teisės pažeidimai gali sukelti žalą vartotojams. Neturint veiksmingų priemonių nutraukti neteisėtas praktikas ir vartotojams negalint pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis, sumažėja vartotojų pasitikėjimas vidaus rinka;
- (2) dėl veiksmingų priemonių, kuriomis siekiama Sąjungos teisės, kuria apsaugomi vartotojai, vykdymo užtikrinimo, trūkumo taip pat galėtų būti iškraipoma sąžininga konkurencija tarp pažeidimus darančių ir reikalavimų besilaikančių prekyautojų, veikiančių šalies viduje arba tarpvalstybiniu mastu. Tokie iškraipymai gali trikdyti sklandų vidaus rinkos veikimą;
- (3) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 26 straipsnio 2 dalį vidaus rinką sudaro vidaus sienų neturinti erdvė, kurioje užtikrinamas laisvas prekių ir paslaugų judėjimas. Vidaus rinka prekių ir paslaugų atžvilgiu vartotojams turėtų suteikti pridėtinę vertę, susijusią su geresne kokybe, didesne įvairove, priimtinomis kainomis ir aukštais saugos standartais, taip skatinant aukšto lygio vartotojų apsaugą;
- (4) SESV 169 straipsnio 1 dalyje ir 169 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta, kad Sąjunga turi padėti užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą pagal SESV 114 straipsnį priimtomis priemonėmis. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 38 straipsniu numatyta, kad Sąjungos politika turi užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį;

- (5) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/22/EB¹ kompetentingiems subjektams buvo sudarytos sąlygos pareikšti atstovaujamuosius ieškinius, kuriais visų pirma siekiama nutraukti ar uždrausti Sąjungos teisės pažeidimus, kurie daro žalą kolektyviniams vartotojų interesams. Tačiau ta direktyva neskyrė pakankamai dėmesio iššūkiams, susijusiems su vartotojų teisės vykdymo užtikrinimu. Siekiant užtikrinti didesnę atgrasymą nuo neteisėtos praktikos ir sumažinti žalą vartotojams vis labiau globalizuojamoje ir skaitmeninamoje rinkoje, būtina sugriežtinti kolektyvinių interesų apsaugos procedūrinius mechanizmus taip, kad jie apimtų uždraudžiamąsias priemones ir teisių gynimo priemones. Kadangi reikia padaryti daug pakeitimų, tikslinga panaikinti Direktyvą 2009/22/EB ir pakeisti ją šia direktyva;
- (6) atstovaujamųjų ieškinių procedūriniai mechanizmai tiek uždraudžiamųjų priemonių, tiek teisių gynimo priemonių atveju visoje Sąjungoje skiriasi ir jais numatomas skirtingas vartotojų apsaugos lygis. Be to, kai kurios valstybės narės šiuo metu nėra nustačiusios jokių procedūrinių mechanizmų siekiant teisių gynimo priemonių kolektyviniais ieškiniais. Dėl tos situacijos mažėja vartotojų ir įmonių pasitikėjimas vidaus rinkoje bei jų gebėjimas veikti vidaus rinkoje. Tai iškraipo konkurenciją ir trukdo veiksmingai užtikrinti Sąjungos teisės vykdymą vartotojų apsaugos srityje;

¹ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/22/EB dėl ieškinių dėl uždraudimo ginant vartotojų interesus (OL L 110, 2009 5 1, p. 30).

- (7) todėl šia direktyva siekiama užtikrinti, kad vartotojai visose valstybėse narėse nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis galėtų naudotis bent vienu atstovaujamųjų ieškinių procedūriniu mechanizmu, skirtu uždraudžiamosioms priemonėms ir teisių gynimo priemonėms. Turint bent vieną tokį atstovaujamųjų ieškinių procedūrinį mechanizmą, būtų sustiprintas vartotojų pasitikėjimas, sudarytos sąlygos vartotojams naudotis savo teisėmis, prisidedama prie sąžiningesnės konkurencijos ir sudarytos vienodos sąlygos vidaus rinkoje veikiantiems prekyautojams;
- (8) šia direktyva siekiama prisidėti prie vidaus rinkos veikimo ir aukšto lygio vartotojų apsaugos užtikrinimo sudarant sąlygas kompetentingiems subjektams, kurie atstovauja vartotojų kolektyviniams interesams, pareikšti atstovaujamuosius ieškinius tiek dėl uždraudžiamųjų priemonių, tiek dėl teisių gynimo priemonių prekyautojų, kurie pažeidžia Sąjungos teisės nuostatas, atžvilgiu. Tie kompetentingi subjektai turėtų galėti prašyti nutraukti ar uždrausti tokį pažeidimą ir siekti, kad, atitinkamai ir kaip numatyta pagal Sąjungos ar nacionalinės teisės aktus, būtų imamasi teisių gynimo, pavyzdžiui, sumokėta kompensacija, atlikti remonto darbai arba sumažinta kaina;
- (9) atstovaujamasis ieškinys turėtų suteikti galimybę efektyviai ir veiksmingai apsaugoti vartotojų kolektyvinius interesus. Kompetentingiems subjektams jis turėtų sudaryti sąlygas veikti siekiant užtikrinti, kad prekyautojai laikytųsi atitinkamų Sąjungos teisės nuostatų, ir įveikti kliūtis, su kuriomis susiduria vartotojai individualių ieškinių atveju, pvz., kliūtis, susijusias su netikrumu dėl savo teisių ir dėl prieinamų procedūrinių mechanizmų, psichologiniu nenoru pareikšti ieškinį ir neigiama tikėtinų individualaus ieškinio išlaidų, palyginti su jo nauda, pusiausvyra;

- (10) svarbu užtikrinti būtiną pusiausvyrą tarp vartotojų teisės kreiptis į teismą pagerinimo ir tinkamų apsaugos priemonių numatymo prekyautojams siekiant išvengti piktnaudžiavimo procesu, kuris nepagrįstai trukdytų įmonių gebėjimui veikti vidaus rinkoje. Siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui atstovaujamaisiais ieškiniais, turėtų būti vengiama baudinio nuostolių atlyginimo skyrimo ir turėtų būti nustatytos taisyklės dėl tam tikrų procedūrinių aspektų, tokių kaip kompetentingų subjektų paskyrimas ir finansavimas;
- (11) šia direktyva neturėtų būti pakeičiami esami nacionaliniai procedūriniai mechanizmai, skirti apsaugoti vartotojų kolektyvinius arba individualius interesus. Atsižvelgiant į valstybių narių teisinės tradicijas, ja valstybėms narėms turėtų būti paliekama diskrecija nuspręsti, ar šia direktyva reikalaujamas atstovaujamųjų ieškinių procedūrinis mechanizmas bus nustatytas kaip esamo arba būsimo procedūrinio mechanizmo, skirto kolektyvinėms uždraudžiamosioms priemonėms ar teisių gynimo priemonėms, dalis, ar kaip atskiras procedūrinis mechanizmas, jei bent vienas nacionalinis procedūrinis mechanizmas, skirtas atstovaujamiesiems ieškiniams, atitinka šią direktyvą. Pavyzdžiui, šia direktyva valstybėms narėms neturėtų būti užkertamas kelias priimti teisės aktus dėl ieškinių, kuriais prašoma priimti deklaratyvaus pobūdžio teismo ar administracinės institucijos sprendimą, net jei ja nenumatomos taisyklės dėl tokių ieškinių. Jeigu, be šia direktyva reikalaujamo procedūrinio mechanizmo, nacionaliniu lygmeniu būtų nustatyti procedūriniai mechanizmai, kompetentingas subjektas turėtų galėti pasirinkti, kuriuo procedūriniu mechanizmu naudotis;

- (12) vadovaujantis procedūrinės autonomijos principu, šioje direktyvoje neturėtų būti nuostatų dėl kiekvieno bylos aspekto atstovaujamųjų ieškinių atveju. Atitinkamai pačios valstybės narės turi nustatyti atstovaujamiesiems ieškiniams taikytinas taisykles, pavyzdžiui, dėl jų priimtumo, įrodymų ar apskundimo būdų. Pavyzdžiui, pačios valstybės narės turėtų nuspręsti dėl reikalaujamo individualių reikalavimų panašumo lygio arba mažiausio būtino vartotojų, suinteresuotų atstovaujamuoju ieškiniu dėl teisių gynimo priemonių, skaičiaus, kad byla būtų priimta nagrinėti kaip atstovaujamasis ieškinys. Tokios nacionalinės taisyklės turėtų netrukdyti veiksmingam šia direktyva reikalaujamo procedūrinio mechanizmo, skirto atstovaujamiesiems ieškiniams, veikimui. Laikantis nediskriminavimo principo, konkretiems tarpvalstybiniais atstovaujamiesiems ieškiniams taikytini priimtumo reikalavimai turėtų nesiskirti nuo reikalavimų, taikomų konkretiems vidaus atstovaujamiesiems ieškiniams. Sprendimas, kuriuo atstovaujamasis ieškinys pripažįstamas nepriimtiniu, turėtų nepažeisti ieškiniu suinteresuotų vartotojų teisių;
- (13) šios direktyvos taikymo sritis turėtų atspindėti naujausius pokyčius vartotojų apsaugos srityje. Kadangi vartotojai šiuo metu veikia platesnėje ir vis labiau skaitmeninamoje rinkoje, siekiant užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą reikia, kad tokiose srityse kaip duomenų apsauga, finansinės paslaugos, kelionės ir turizmas, energetika ir telekomunikacijos, be bendrosios vartotojų teisės, būtų taikoma ir ši direktyva. Visų pirma, didėjant finansinių ir investicinių paslaugų paklausai tarp vartotojų, tose srityse svarbu gerinti vartotojų teisės vykdymo užtikrinimą. Skaitmeninių paslaugų srityje vartotojų rinka taip pat išsiplėtė ir išaugo poreikis veiksmingiau užtikrinti vartotojų teisės vykdymą, įskaitant duomenų apsaugos atžvilgiu;

- (14) ši direktyva turėtų būti taikoma I priede nurodytos Sąjungos teisės nuostatų pažeidimams tiek, kiek tomis nuostatomis saugomi vartotojų interesai, nepriklausomai nuo to, ar tie vartotojai įvardijami kaip vartotojai, keliautojai, naudotojai, klientai, neprofesionalieji investuotojai, neprofesionalieji klientai, duomenų subjektai ar kitaip. Vis dėlto fizinių asmenų, kuriems tais pažeidimais buvo padaryta žala ar gali būti padaryta žala, interesai šia direktyva turėtų būti saugomi tik tuo atveju, jeigu tie asmenys yra vartotojai pagal šią direktyvą. Pažeidimų, kuriais daroma žala pagal šią direktyvą prekiautojais laikomiems fiziniams asmenims, atvejais ši direktyva neturėtų būti taikoma;
- (15) šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis I priede išvardytiems teisės aktams ir todėl ja neturėtų būti keičiamos ar išplečiamos tuose teisės aktuose nustatytos terminų apibrėžtys arba pakeičiami vykdymo užtikrinimo mechanizmai, kurie galėtų būti nurodyti tuose teisės aktuose. Pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679¹ numatyti arba juo grindžiami vykdymo užtikrinimo mechanizmai, kai taikytina, galėtų toliau būti naudojami vartotojų kolektyvinių interesų apsaugai;
- (16) siekiant išvengti abejonių, šios direktyvos taikymo sritis turėtų būti kuo tiksliau išdėstyta I priede. Jei I priede išvardytuose teisės aktuose yra nuostatų, nesusijusių su vartotojų apsauga, I priede turėtų būti nurodytos konkrečios nuostatos, kuriomis saugomi vartotojų interesai. Vis dėlto tokios nuorodos ne visada galimos dėl tam tikrų teisės aktų struktūros, visų pirma finansinių paslaugų srityje, įskaitant investicinių paslaugų sritį;

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

- (17) siekiant užtikrinti tinkamą atsaką į Sąjungos teisės, kurios forma ir mastas sparčiai kinta, pažeidimus, kiekvieną kartą, kai priimamas naujas su vartotojų kolektyvinių interesų apsauga susijęs Sąjungos aktas, įstatymų leidėjas turėtų apsvarstyti, ar I priedas turėtų būti iš dalies pakeistas siekiant naująją Sąjungos aktą įtraukti į šios direktyvos taikymo sritį;
- (18) valstybėms narėms turėtų būti palikta kompetencija nuspręsti taikyti šios direktyvos nuostatas į jos taikymo sritį nepatenkančiose srityse. Pavyzdžiui, valstybės narės turėtų galėti palikti galioti šios direktyvos nuostatas atitinkančius nacionalinės teisės aktus arba priimti tokius naujus teisės aktus dėl ginčų, kurie nepatenka į I priedo taikymo sritį;
- (19) kadangi teisminiai procesai ir administraciniai procesai galėtų efektyviai ir veiksmingai prisidėti prie vartotojų kolektyvinių interesų apsaugos, valstybėms narėms paliekama diskrecija nuspręsti, ar atstovaujamąjį ieškinį galima pareikšti teisminiame procese ar administraciniame procese arba abiejuose, priklausomai nuo atitinkamos teisės srities arba atitinkamo ekonomikos sektoriaus. Tai neturėtų daryti poveikio teisei į veiksmingą teisinę gynybą pagal Chartijos 47 straipsnį, pagal kurį valstybės narės turi užtikrinti, kad vartotojai ir prekiautojai turėtų teisę į veiksmingą teisinę gynybą teisme dėl bet kokio administracinio sprendimo, priimto pagal šią direktyvą į nacionalinę teisę perkeliančias nacionalines priemones. Tai turėtų apimti galimybę ginčo šaliai pagal nacionalinę teisę gauti sprendimą, kuriuo būtų sustabdytas ginčijamo sprendimo vykdymo užtikrinimas;

- (20) remiantis Direktyva 2009/22/EB, ši direktyva turėtų apimti tiek nacionaliniu, tiek tarpvalstybiniu mastu padarytus pažeidimus, visų pirma, kai nuo pažeidimo nukentėję vartotojai gyvena valstybėse narėse, kurios nėra valstybė narė, kurioje yra įsisteigęs pažeidimą padaręs prekiautojas. Ji taip pat turėtų apimti pažeidimus, kurie buvo nutraukti prieš pareiškiant atstovaujamąjį ieškinį arba prieš baigiant jį nagrinėti, nes dar galėtų būti būtina užkirsti kelią praktikos pasikartojimui ją uždraudžiant, siekiant nustatyti, kad atitinkama praktika yra pažeidimas ar sudaryti palankesnes sąlygas vartotojų teisių gynimui;
- (21) ši direktyva neturėtų daryti poveikio tarptautinės privatinės teisės taisyklių, susijusių su jurisdikcija, teismo sprendimų pripažinimu ir vykdymo užtikrinimu arba taikytina teise, taikymui ir tokios taisyklės ja neturėtų būti nustatomos. Šia direktyva reikalaujamam procedūriniam mechanizmui, skirtam atstovaujamiesiems ieškiniams, turėtų būti taikomos esamos Sąjungos teisės priemonės. Visų pirma šia direktyva reikalaujamam procedūriniam mechanizmui, skirtam atstovaujamiesiems ieškiniams, turėtų būti taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 864/2007¹, Reglamentas (EB) Nr. 593/2008² ir Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012³;
- (22) reikėtų pažymėti, kad Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 neapima administracinių institucijų kompetencijos ar tokių institucijų sprendimų pripažinimo ar vykdymo užtikrinimo. Tokie klausimai turėtų būti sprendžiami remiantis nacionaline teise;

¹ 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 864/2007 dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės („Roma II“) (OL L 199, 2007 7 31, p. 40).

² 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008 7 4, p. 6).

³ 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012 12 20, p. 1).

- (23) kai tikslinga, laikantis taisyklių dėl tarptautinės privatinės teisės, kompetentingam subjektui turėtų būti galima pareikšti atstovaujamąjį ieškinį valstybėje narėje, kurioje jis buvo paskirtas, taip pat kitoje valstybėje narėje. Remiantis Direktyva 2009/22/EB, šioje direktyvoje turėtų būti atskiriamos tos dvi atstovaujamųjų ieškinių rūšys. Kompetentingam subjektui pareiškus atstovaujamąjį ieškinį kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje jis buvo paskirtas, tas atstovaujamasis ieškinys turėtų būti laikomas tarpvalstybiniu atstovaujamuoju ieškiniu. Kompetentingam subjektui pareiškus atstovaujamąjį ieškinį valstybėje narėje, kurioje jis yra paskirtas, tas atstovaujamasis ieškinys turėtų būti laikomas vidaus atstovaujamuoju ieškiniu, net jeigu tas atstovaujamasis ieškinys buvo pareikštas prieš prekiautoją, kurio buveinė yra kitoje valstybėje narėje, ir net jeigu tuo atstovaujamuoju ieškiniu atstovaujama vartotojams iš kelių valstybių narių. Siekiant nustatyti pareikšto atstovaujamojo ieškinio rūšį, lemiamas veiksnys turėtų būti tai, kurioje valstybėje narėje ieškinys yra pareikštas. Dėl šios priežasties vidaus atstovaujamasis ieškinys proceso metu negalėtų tapti tarpvalstybiniu atstovaujamuoju ieškiniu ar atvirkščiai;
- (24) ypač vartotojų organizacijos turėtų atlikti aktyvų vaidmenį užtikrinant, kad būtų laikomasi atitinkamų Sąjungos teisės nuostatų. Jos visos turėtų turėti tinkamas galimybes prašyti, kad joms pagal nacionalinę teisę būtų suteiktas kompetentingo subjekto statusas. Priklausomai nuo nacionalinių teisinių tradicijų, viešieji subjektai taip pat galėtų atlikti aktyvų vaidmenį užtikrinant, kad būtų laikomasi atitinkamų Sąjungos teisės nuostatų, pareikšdami atstovaujamuosius ieškinius, kaip numatyta šioje direktyvoje;

- (25) tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių tikslu kompetentingiems subjektams visoje Sąjungoje turėtų būti taikomi tie patys paskyrimo kriterijai. Visų pirma, jie turėtų būti juridiniai asmenys, kurie yra tinkamai įsteigti pagal paskyrimo valstybės narės nacionalinę teisę, pasižymėti tam tikru pastovumu ir viešąja veikla, būti ne pelno siekiančio pobūdžio ir, remiantis jų įstatuose nurodytu tikslu, turėtų turėti teisėtą interesą apsaugoti vartotojų interesus, kaip numatyta Sąjungos teisėje. Kompetentingiems subjektams turėtų būti netaikomas nemokumo procesas ir jie neturėtų būti paskelbti nemokiais. Jie turėtų būti nepriklausomi ir jiems neturėtų daryti įtakos asmenys, kurie nėra vartotojai, kurie yra ekonomiškai suinteresuoti atstovaujamųjų ieškinių pareiškimu, visų pirma prekyautojai ar rizikos draudimo fondai, be kita ko, trečiųjų šalių teikiamo finansavimo atveju. Kompetentingi subjektai turėtų būti nustatę procedūras, kuriomis būtų užkertamas kelias tokiai įtakai ir interesų konfliktui tarp jų, jų finansavimo teikėjų ir vartotojų interesų. Kompetentingi subjektai turėtų tinkamomis priemonėmis, visų pirma savo interneto svetainėje, aiškia ir suprantama kalba pavišinti informaciją, kuria parodoma, kad jie laikosi kriterijų, skirtų paskyrimui kompetentingu subjektu, ir bendrą informaciją apie savo finansavimo šaltinius apskritai, savo organizacinę, valdymo ir narystės struktūrą, įstatuose nurodytus tikslus ir veiklą;
- (26) valstybės narės turėtų turėti galimybę laisvai, vadovaudamosi savo nacionaline teise, nustatyti kriterijus, taikomus paskyrimui kompetentingu subjektu vidaus atstovaujamųjų ieškinių tikslu. Vis dėlto šioje direktyvoje nustatytus kriterijus, taikomus paskyrimui kompetentingu subjektu tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių tikslu, valstybės narės taip pat turėtų galėti taikyti kompetentingiems subjektams, paskirtiems tik vidaus atstovaujamųjų ieškinių tikslu;

- (27) visi kriterijai, kurie yra taikomi kompetentingų subjektų paskyrimui vidaus arba tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių atveju, turėtų netrukdyti atstovaujamųjų ieškinių veiksmingam veikimui, kaip numatyta šioje direktyvoje;
- (28) valstybės narės turėtų galėti atstovaujamųjų ieškinių pareiškimo tikslu iš anksto paskirti kompetentingus subjektus. Šia direktyva valstybės narės neturėtų būti skatinamos numatyti galimybę paskirti kompetentingus subjektus *ad hoc* pagrindu. Vis dėlto vidaus atstovaujamųjų ieškinių tikslu valstybės narės taip pat turėtų arba alternatyviai turėtų galėti konkretaus vidaus atstovaujamojo ieškinio atveju paskirti kompetentingus subjektus *ad hoc* pagrindu. Tokį paskyrimą turėtų galėti atlikti teismas ar administracinė institucija, į kurią (-ią) buvo kreiptasi, be kita ko, kai taikytina, priėmimo būdu. Vis dėlto tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių tikslais reikalingos bendros apsaugos priemonės. Todėl kompetentingiems subjektams, kurie buvo paskirti *ad hoc* pagrindu, turėtų būti neleidžiama pareikšti tarpvalstybinius atstovaujamuosius ieškinius;
- (29) pati skiriančioji valstybė narė turėtų užtikrinti, kad subjektas laikosi paskyrimo kompetentingų subjektu kriterijų tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių tikslu, įvertinti, ar kompetentingas subjektas vis dar laikosi paskyrimo kriterijų, ir, jei būtina, panaikinti to kompetentingo subjekto paskyrimą. Valstybės narės bent kas penkerius metus turėtų įvertinti, ar kompetentingi subjektai vis dar laikosi paskyrimo kriterijų;

- (30) kilus susirūpinimui dėl to, ar kompetentingas subjektas laikosi paskyrimo kriterijų, tą kompetentingą subjektą paskyrusi valstybė narė turėtų ištirti susirūpinimą keliantį atvejį ir, jei tikslinga, panaikinti to kompetentingo subjekto paskyrimą. Valstybės narės turėtų paskirti nacionalinius kontaktinius asmenis prašymų dėl tyrimų perdavimo ir priėmimo tikslais;
- (31) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kompetentingi subjektai, kurie buvo paskirti tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių tikslu kitoje valstybėje narėje, galėtų pareikšti tokius atstovaujamuosius ieškinius jų teismuose arba administracinėse institucijose. Be to, skirtingų valstybių narių kompetentingi subjektai turėtų turėti galimybę suvienyti savo jėgas pareikšdami vieną atstovaujamąjį ieškinį vienoje teismo vietos valstybėje, laikydamiesi atitinkamų taisyklių dėl jurisdikcijos. Tai turėtų nedaryti poveikio teismo ar administracinės institucijos, į kurią (-ią) buvo kreiptasi, teisei išnagrinėti, ar atstovaujamasis ieškinys yra tinkamas nagrinėti kaip vienas atstovaujamasis ieškinys;
- (32) turėtų būti užtikrintas tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių tikslu paskirtų kompetentingų subjektų procesinio subjektiškumo tarpusavio pripažinimas. Apie tų kompetentingų subjektų tapatybę turėtų būti pranešama Komisijai, o Komisija turėtų parengti tų kompetentingų subjektų sąrašą ir tą sąrašą paviėšinti. Įtraukimas į sąrašą turėtų būti laikomas atstovaujamąjį ieškinį pareiškusio kompetentingo subjekto procesinio subjektiškumo įrodymu. Tai turėtų nedaryti poveikio teismo ar administracinės institucijos teisei išnagrinėti, ar kompetentingo subjekto įstatuose nurodytas tikslas pateisina ieškinių pareiškimą konkrečiu atveju;

- (33) uždraudžiamosiomis priemonėmis siekiama apsaugoti vartotojų kolektyvinius interesus, neatsižvelgiant į tai, ar atskiri vartotojai patyrė faktinius nuostolius ar faktinę žalą. Uždraudžiamosiomis priemonėmis galima reikalauti, kad prekiautojai imtųsi konkrečių veiksmų, pavyzdžiui, vartotojams pateiktą informaciją, kurios jie, pažeisdami teisinę pareigą, anksčiau neatskleidė. Sprendimas dėl uždraudžiamosios priemonės neturėtų priklausyti nuo to, ar praktika buvo taikoma tyčia ar dėl neatsargumo;
- (34) pareikšdamas atstovaujamąjį ieškinį, kompetentingas subjektas teismui arba administracinei institucijai turėtų pateikti pakankamai informacijos apie atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuotus vartotojus. Ta informacija turėtų sudaryti galimybes teismui ar administracinei institucijai nustatyti, ar jis (ji) turi jurisdikciją nagrinėti ieškinį, ir nustatyti taikytiną teisę. Su deliktu susijusiu atveju ši pareiga apimtų teismo arba administracinės institucijos informavimą apie vietą, kurioje įvyko ar gali įvykti žalą vartotojams sukeliantis įvykis. Reikalaujamos informacijos išsamumo lygis galėtų skirtis, priklausomai nuo priemonės, kurią taikyti prašo kompetentingas subjektas, ir nuo to, ar taikomas sutikimo dalyvauti ar atsisakymo dalyvauti mechanizmas. Be to, pareiškiant atstovaujamąjį ieškinį dėl uždraudžiamųjų priemonių, tam, kad būtų galima sustabdyti ar nutraukti senaties terminus, taikytinus vėlesniems ieškiniams dėl teisių gynimo, būtų reikalaujama, kad kompetentingas subjektas pateiktų pakankamai informacijos apie atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuotų vartotojų grupę;

- (35) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kompetentingi subjektai galėtų prašyti taikyti uždraudžiamąsias priemones ir teisių gynimo priemones. Siekiant užtikrinti atstovaujamųjų ieškinių procesinį veiksmingumą, valstybės narės turėtų galėti nuspręsti, kad kompetentingi subjektai gali prašyti taikyti uždraudžiamąsias priemones ir teisių gynimo priemones pateikdami vieną atstovaujamąjį ieškinį arba pateikdami atskirus atstovaujamuosius ieškinius. Jeigu taikyti priemones prašoma vienu atstovaujamuoju ieškiniu, kompetentingiems subjektams turėtų būti sudaryta galimybė prašyti taikyti visas atitinkamas priemones atstovaujamojo ieškinio pareiškimo metu arba pirmiausia prašyti taikyti atitinkamas uždraudžiamąsias priemones, o vėliau, jei tinkama, prašyti taikyti teisių gynimo priemones;
- (36) pagal šią direktyvą atstovaujamąjį ieškinį pareiškiantis kompetentingas subjektas turėtų prašyti taikyti atitinkamas priemones, įskaitant teisių gynimo priemones, siekdamas apginti nuo pažeidimo nukentėjusių vartotojų interesus ir tų vartotojų vardu. Kompetentingas subjektas procese turėtų turėti šalies ieškovės procesines teises ir pareigas. Valstybės narės atskiriems atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuotiems vartotojams turėtų galėti suteikti tam tikras teises, susijusias su atstovaujamuoju ieškiniu, tačiau tie atskiri vartotojai procese neturėtų būti šalimis ieškovėmis. Jokiu būdu atskiri vartotojai neturėtų turėti galimybės kištis į kompetentingų subjektų priimamus procedūrinius sprendimus, atskirai prašyti pateikti įrodymų proceso metu arba atskirai pateikti apeliacinį skundą dėl teismo ar administracinės institucijos, kuriam (-iai) buvo pareikštas atstovaujamasis ieškinys, procedūrinių sprendimų. Be to, atskiri vartotojai neturėtų turėti procedūrinių pareigų, susijusių su atstovaujamuoju ieškiniu, ir neturėtų dengti proceso išlaidų, išskyrus išimtinės aplinkybės;

- (37) tačiau su atstovaujamoju ieškiniu susiję vartotojai turėtų turėti teisę gauti naudos iš to atstovaujamojo ieškinio. Atstovaujamųjų ieškinių dėl teisių gynimo priemonių atveju nauda atsiskleistų taisomųjų veiksmų forma, pavyzdžiui, kompensacija, remonto darbai, prekės pakeitimu, kainos sumažinimu, sutarties nutraukimu arba sumokėtos kainos atlyginimu. Atstovaujamųjų ieškinių dėl uždraudžiamųjų priemonių atveju nauda suinteresuotiems vartotojams būtų praktikos, kuri yra pažeidimas, nutraukimas arba uždraudimas;
- (38) atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonių atveju bylą pralaimėjusi šalis turėtų padengti bylą laimėjusios šalies patirtas proceso išlaidas, vadovaujantis nacionalinėje teisėje numatytais sąlygomis ir išimtimis. Vis dėlto teismas ar administracinė institucija neturėtų nurodyti pralaimėjusiai šaliai padengti išlaidas, kurios buvo patirtos be reikalo. Atstovaujamoju ieškiniu suinteresuoti atskiri vartotojai neturėtų dengti proceso išlaidų. Vis dėlto išimtinėmis aplinkybėmis atstovaujamoju ieškiniu dėl teisių gynimo priemonių suinteresuotiems atskiriems vartotojams turėtų būti galima įsakyti padengti proceso išlaidas, kurias tyčia ar dėl neatsargumo sukėlė tie atskiri vartotojai, pavyzdžiui, vilkindami procedūrą dėl neteisėto elgesio. Proceso išlaidos turėtų apimti, pavyzdžiui, visas išlaidas dėl to, kad kuriai nors šaliai atstovavo advokatas ar kitas profesionalus teisininkas, arba bet kurias išlaidas, susidariusias dėl dokumentų įteikimo ar vertimo;

- (39) siekiant išvengti piktnaudžiavimo procesu, valstybės narės pagal nacionalinę teisę turėtų nustatyti naujas arba palikti galioti esamas taisykles, kad teismas ar administracinė institucija galėtų nuspręsti atmesti akivaizdžiai nepagrįstus ieškinius iškart, kai teismas ar administracinė institucija gauna būtiną informaciją siekiant pagrįsti sprendimą. Valstybės narės neturėtų būti įpareigosios nustatyti specialias taisykles, kurios būtų taikomos atstovaujamesiems ieškiniams, ir turėtų galėti taikyti bendrąsias procesines taisykles, kai tos taisyklės atitinka vengimo piktnaudžiauti procesu tikslą;
- (40) uždraudžiamosios priemonės turėtų apimti galutines ir laikinas priemones. Laikinosios priemonės galėtų apimti tarpines priemones, atsargumo ir prevencines priemones siekiant nutraukti taikomą praktiką arba uždrausti praktiką tuo atveju, kai ji nebuvo taikoma, tačiau esama rizikos, kad dėl jos būtų padaryta didelė arba neatitaisoma žala vartotojams. Uždraudžiamosios priemonės taip pat galėtų apimti priemones, kuriomis nustatoma, kad atitinkama praktika yra pažeidimas, tais atvejais, kai ta praktika buvo nutraukta prieš pareiškiant atstovaujamuosius ieškinius, jeigu vis dar esama poreikio nustatyti, kad tokia praktika yra pažeidimas, pavyzdžiui, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tolesniems su teisių gynimo priemonėmis susijusiems veiksams. Be to, uždraudžiamosios priemonės galėtų pasireikšti pažeidimą padariusiam prekiautojui tenkančia pareiga paskelbti teismo ar administracinės institucijos priimtą sprendimą dėl priemonės visa apimtimi arba jo dalį tokia forma, kuri būtų laikoma tinkama, arba paskelbti taisomąjį pareiškimą;

- (41) remiantis Direktyva 2009/22/EB, valstybės narės turėtų galėti reikalauti, kad kompetentingas subjektas, kuris ketina pareikšti atstovaujamąjį ieškinį dėl uždraudžiamųjų priemonių, surengtų išankstinės konsultacijas, kad susijusiam prekyautojui būtų suteikta galimybė nutraukti pažeidimą, kuris būtų atstovaujamojo ieškinio dalykas. Valstybės narės turėtų galėti reikalauti, kad tos išankstinės konsultacijos būtų vykdomos kartu su jų paskirtu nepriklausomu viešuoju subjektu. Kai valstybės narės yra nustačiusios, kad turėtų vykti išankstinės konsultacijos, turėtų būti nustatytas dviejų savaičių terminas po prašymo dėl konsultacijų gavimo, kuriam praėjus, jei pažeidimas nenutraukiamas, pareiškėjas turėtų turėti teisę nedelsiant pareikšti atstovaujamąjį ieškinį kompetentingame teisme ar administracinėje institucijoje. Tokie reikalavimai pagal nacionalinę teisę taip pat galėtų būti taikomi atstovaujamiesiems ieškiniams dėl teisių gynimo priemonių;
- (42) šia direktyva turėtų būti numatomas procedūrinis mechanizmas, kuriuo nedaromas poveikis taisyklėms, nustatančioms esmines vartotojų teises gauti naudos iš sutartinių ir nesutartinių taisomųjų veiksmų tais atvejais, kai pažeidimu buvo pakenkta jų interesams, pavyzdžiui, atitinkamai ir kaip numatyta pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę – teisė į žalos atlyginimą, teisė nutraukti sutartį, gauti kompensaciją, teisė, kad būtų pakeista prekė, atlikti remonto darbai arba sumažinta kaina. Atstovaujamąjį ieškinį dėl teisių gynimo priemonių pagal šią direktyvą turėtų būti galima pareikšti tik tais atvejais, kai Sąjungos ar nacionaline teise yra numatytos tokios materialinės teisės. Šia direktyva neturėtų būti sudaryta galimybė pagal nacionalinę teisę nustatyti baudinį nuostolių atlyginimą pažeidimą padariusio prekyautojo atžvilgiu;

- (43) atstovaujamuoju ieškiniu dėl teisių gynimo priemonių suinteresuoti vartotojai, pareiškus atstovaujamąjį ieškinį, turėtų turėti tinkamas galimybes išreikšti savo norą ar nenorą būti atstovaujamais kompetentingo subjekto to konkretaus atstovaujamojo ieškinio atveju, ir norą ar nenorą pasinaudoti atitinkamais to atstovaujamojo ieškinio rezultatais. Siekdamos kuo geriau atsižvelgti į savo teisinės tradicijas, valstybės narės turėtų numatyti sutikimo dalyvauti mechanizmą ar atsisakymo dalyvauti mechanizmą arba abiejų mechanizmų derinį. Sutikimo dalyvauti mechanizmo atveju vartotojų turėtų būti reikalaujama, kad jie aiškiai išreikštų savo norą būti atstovaujamais kompetentingo subjekto atstovaujamajame ieškinyje dėl teisių gynimo priemonių. Atsisakymo dalyvauti mechanizmo atveju vartotojų turėtų būti reikalaujama, kad jie aiškiai išreikštų savo norą nebūti atstovaujamais kompetentingo subjekto atstovaujamajame ieškinyje dėl teisių gynimo priemonių. Valstybės narės turėtų turėti galimybę nuspręsti, kuriame proceso etape atskiri vartotojai gali pasinaudoti savo teise sutikti dalyvauti ar atsisakyti dalyvauti atstovaujamajame ieškinyje;
- (44) valstybės narės, kurios numato sutikimo dalyvauti mechanizmą, turėtų galėti reikalauti, kad kai kurie vartotojai sutiktų dalyvauti atstovaujamajame ieškinyje dėl teisių gynimo priemonių prieš pareiškiant atstovaujamąjį ieškinį su sąlyga, kad kiti vartotojai taip pat turės galimybę sutikti dalyvauti po to, kai buvo pareikštas atstovaujamas ieškiny;
- (45) tačiau siekiant užtikrinti tinkamą teisingumo vykdymą ir išvengti nesuderinamų sprendimų, sutikimo dalyvauti mechanizmas turėtų būti reikalaujamas dėl atstovaujamųjų ieškinių dėl teisių gynimo priemonių, kai nuo pažeidimo nukentėjusių vartotojų įprastinė gyvenamoji vieta nėra teismo ar administracinės institucijos, kuriam (-iai) buvo pareikštas atstovaujamas ieškiny, valstybėje narėje. Tokiais atvejais, tam, kad vartotojams būtų privalomas atstovaujamojo ieškinio rezultatas, jie turėtų aiškiai išreikšti savo norą būti atstovaujamais nagrinėjant tą atstovaujamąjį ieškinį;

- (46) kai vartotojai aiškiai arba numanomai išreiškia savo norą būti atstovaujamais kompetentingo subjekto atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonių atveju, neatsižvelgiant į tai, ar tas atstovaujamas ieškinys pareikštas taikant sutikimo dalyvauti ar atsisakymo dalyvauti mechanizmą, jie turėtų nebeturėti galimybės būti atstovaujamiems nagrinėjant kitus atstovaujamuosius ieškinius tuo pačiu ieškinio pagrindu to paties prekiautojo atžvilgiu arba pareikšti individualius ieškinius tuo pačiu ieškinio pagrindu to paties prekiautojo atžvilgiu. Tačiau tai turėtų būti netaikoma, jeigu vartotojas, aiškiai arba numanomai išreiškęs savo norą būti atstovaujamu atstovaujamajame ieškinyje dėl teisių gynimo priemonių, vėliau atsisako dalyvauti tame atstovaujamajame ieškinyje pagal nacionalinę teisę, pavyzdžiui, kai vartotojas vėliau nesutinka, kad taikus susitarimas jam būtų privalomas;
- (47) dėl priežasčių, susijusių su tikslingumu ir veiksmingumu, valstybės narės pagal nacionalinę teisę vartotojams turėtų galėti suteikti galimybę tiesiogiai pasinaudoti teisių gynimo priemone po to, kai ji buvo priimta, netaikant reikalavimų dėl ankstesnio dalyvavimo atstovaujamajame ieškinyje;

- (48) valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl atstovaujamųjų ieškinių, vartotojų pareikštų individualių ieškinių ir visų kitų ieškinių siekiant apsaugoti vartotojų individualius ir kolektyvinius interesus, kaip nustatyta pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę, koordinavimo. Pagal šią direktyvą priimtos uždraudžiamosios priemonės turėtų nedaryti poveikio vartotojų, nukentėjusių nuo praktikos, kuriai taikomos uždraudžiamosios priemonės, pareikštiems individualiems ieškiniams dėl teisių gynimo priemonių;
- (49) valstybės narės turėtų reikalauti, kad kompetentingi subjektai pateiktų pakankamai informacijos atstovaujamiesiems ieškiniams dėl teisių gynimo priemonių pagrįsti, įskaitant nuo pažeidimo nukentėjusių vartotojų grupės apibūdinimą bei faktinius ir teisinius klausimus, kurie turi būti išspręsti tuo atstovaujamuoju ieškiniu. Turėtų būti nereikalaujama, kad kompetentingas subjektas atskirai nurodytų kiekvieno atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuoto vartotojo tapatybę, kad galėtų inicijuoti atstovaujamąjį ieškinį. Atstovaujamųjų ieškinių dėl teisių gynimo priemonių atveju teismas ar administracinė institucija kuo ankstesniame proceso etape turėtų patikrinti, ar, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir nukentėjusių vartotojų patirtos žalos ypatumus, būtų galima iškelti pareiškiant atstovaujamąjį ieškinį;

- (50) teisių gynimo priemonėse turėtų būti nurodytos atskirų vartotojų tapatybės arba bent jau apibūdinta vartotojų, turinčių teisę pasinaudoti tomis teisių gynimo priemonėmis numatytais taisomaisiais veiksmais, grupė ir, jei taikytina, nurodytas žalos kiekybinio įvertinimo metodas ir atitinkami veiksmai, kurių turi imtis vartotojai ir prekyautojai, siekdami įgyvendinti taisomuosius veiksmus. Vartotojai, kurie turi teisę pasinaudoti taisomaisiais veiksmais, turėtų turėti galimybę gauti naudos iš tų taisomųjų veiksmų neinicijuodami atskiros procedūros. Pavyzdžiui, atskiros proceso reikalavimas reiškia vartotojui tenkančią pareigą pareikšti individualų ieškinį teisme ar administracinėje institucijoje dėl žalos kiekybinio įvertinimo. Atvirkščiai, tam, kad vartotojas galėtų pasinaudoti taisomaisiais veiksmais, pagal šią direktyvą turėtų būti galima reikalauti, kad vartotojai imtųsi tam tikrų veiksmų, pavyzdžiui, prisistatytų subjektui, atsakingam už teisių gynimo priemonės vykdymo užtikrinimą;
- (51) valstybės narės turėtų nustatyti arba palikti galioti taisykles dėl laiko terminų, pavyzdžiui, dėl senaties terminų ar kitų terminų, kurie yra skirti individualiems vartotojams, norintiems pasinaudoti savo teise pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis. Valstybės narės turėtų galėti nustatyti taisykles dėl likusių teisių gynimui skirtų lėšų, kurios nebuvo susigrąžintos iki nustatytų terminų, paskirties;

- (52) kompetentingi subjektai turėtų visiškai skaidriai informuoti teismus ar administracines institucijas apie savo veiklos finansavimo šaltinį apskritai ir apie lėšų, kuriomis remiamas konkretus atstovaujamasis ieškinys dėl teisių gynimo priemonių, šaltinį. Tai būtina, kad teismai ar administracinės institucijos galėtų įvertinti, ar trečiųjų šalių finansavimas, kiek tai leidžiama pagal nacionalinę teisę, atitinka šioje direktyvoje numatytas sąlygas, ar tarp trečiųjų šalių finansavimo teikėjo ir kompetentingo subjekto nėra interesų konflikto, kuris kelia piktnaudžiavimo procesu riziką, ir ar dėl trečiosios šalies, kuri yra ekonomiškai suinteresuota atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonių pareiškimu arba jo rezultatais, teikiamo finansavimo atstovaujamasis ieškinys būtų nukreiptas nuo vartotojų kolektyvinių interesų apsaugos. Informacija, kurią kompetentingas subjektas pateikia teismui ar administracinei institucijai, turėtų padėti teismui ar administracinei institucijai įvertinti, ar trečioji šalis galėtų daryti nederamą įtaką kompetentingo subjekto procedūriniais sprendimams, susijusiems su atstovaujamoju ieškiniu, įskaitant sprendimus dėl taikių susitarimų, tokiu būdu, kuris kenktų atitinkamų vartotojų kolektyviniams interesams, ir įvertinti, ar trečioji šalis teikia finansavimą atstovaujamajam ieškiniui dėl teisių gynimo priemonių atsakovo, kuris yra to trečiųjų šalių finansavimo teikėjo konkurentas, atžvilgiu arba atsakovo, nuo kurio yra priklausomas trečiųjų šalių finansavimo teikėjas, atžvilgiu. Tiesioginis konkretaus atstovaujamojo ieškinio finansavimas, kurį teikia toje pačioje rinkoje kaip ir atsakovas veikiantis prekiautojas, turėtų būti laikomas reiškiančiu interesų konfliktą, nes konkurentas galėtų būti ekonomiškai suinteresuotas atstovaujamojo ieškinio rezultatais, o toks ekonominis interesas nėra tapatus vartotojų interesui.

Netiesioginis atstovaujamojo ieškinio finansavimas, teikiamas organizacijų, kurios yra finansuojamos lygiaverčiais jų narių įnašais arba parama, įskaitant prekiautojų paramą pagal įmonių socialinės atsakomybės iniciatyvas ar sutelktinį finansavimą, turėtų būti laikomas reikalavimus atitinkančiu trečiųjų šalių finansavimu, jeigu trečiųjų šalių finansavimas atitinka skaidrumo, nepriklausomumo ir interesų konflikto nebuvimo reikalavimus. Jei patvirtinami interesų konfliktai, teismas ar administracinė institucija turėtų būti įgaliotas (-a) imtis tinkamų priemonių, pavyzdžiui, reikalauti, kad kompetentingas subjektas atsisakytų atitinkamo finansavimo arba jį pakeistų, ir, jei būtina, nepripažinti kompetentingo subjekto procesinio subjektiškumo arba paskelbti konkretų atstovaujamąjį ieškinį dėl teisių gynimo priemonių nepriimtiniu. Toks nepripažinimas arba paskelbimas neturėtų daryti poveikio atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuotų vartotojų teisėms;

- (53) atstovaujamųjų ieškinių dėl teisių gynimo atveju turėtų būti skatinama sudaryti kolektyvinius taikius susitarimus, kuriais būtų siekiama vartotojams, kurie patyrė žalą, taikyti teisių gynimo priemonės;
- (54) teismas ar administracinė institucija turėtų galėti paraginti prekiautoją ir kompetentingą subjektą, kuris pareiškė atstovaujamąjį ieškinį dėl teisių gynimo, pradėti derybas, kurių tikslas – pasiekti taikų susitarimą dėl atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuotiems vartotojams taikytinų teisių gynimo priemonių;

- (55) taikius susitarimus, pasiektus atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonių kontekste, turėtų patvirtinti atitinkamas teismas ar administracinė institucija, išskyrus atvejus, kai taikaus susitarimo sąlygų vykdymo neįmanoma užtikrinti arba taikus susitarimas prieštarautų ieškinio dalykui taikytinoms privalomoms nacionalinės teisės normoms, nuo kurių negalima nukrypti sutartimi, nepadarant žalos vartotojams. Pavyzdžiui, taikus susitarimas, pagal kurį akivaizdžiai paliekama nepakeista sutarties sąlyga, kuria prekiautojui suteikiama išimtinė teisė aiškinti visas kitas tos sutarties sąlygas, galėtų prieštarauti privalomoms nacionalinės teisės normoms;
- (56) valstybės narės turėtų galėti nustatyti taisykles, pagal kurias teismas ar administracinė institucija taip pat galėtų atsisakyti patvirtinti taikų susitarimą, kai teismas ar administracinė institucija laiko tą taikų susitarimą neteisingu;
- (57) patvirtinti taikūs susitarimai turėtų būti privalomi kompetentingam subjektui, prekiautojui ir atskiriems suinteresuotiems vartotojams. Tačiau valstybės narės turėtų galėti nustatyti taisykles, pagal kurias atskiriems suinteresuotiems vartotojams būtų suteikta galimybė sutikti arba atsisakyti, kad taikus susitarimas būtų jiems privalomas;

- (58) vartotojų informavimo apie atstovaujamąjį ieškinį užtikrinimas yra itin svarbus sėkmingam ieškinio nagrinėjimui. Savo interneto svetainėse kompetentingi subjektai turėtų informuoti vartotojus apie atstovaujamuosius ieškinius, kuriuos jie nusprendė pareikšti teisme ar administracinėje institucijoje, apie atstovaujamųjų ieškinių, kuriuos jie pareiškė, nagrinėjimo padėtį ir apie tokių atstovaujamųjų ieškinių rezultatus, kad vartotojai galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą, ar jie nori dalyvauti atstovaujamajame ieškinyje, ir laiku imtis būtinų veiksmų. Informacija, kurią kompetentingi subjektai privalo pateikti vartotojams, turėtų apimti, kai aktualu ir tinkama, suprantama kalba pateiktą atstovaujamojo ieškinio dalyko ir galimų ar faktinių jo teisinių pasekmių paaiškinimą, kompetentingo subjekto ketinimą pareikšti ieškinį, atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuotos vartotojų grupės apibūdinimą ir būtinus veiksmus, kurių turi imtis atitinkami vartotojai, įskaitant būtinų įrodymų apsaugą, siekiant kad vartotojas galėtų pasinaudoti uždraudžiamosiomis priemonėmis, teisių gynimo priemonėmis ar patvirtintais taikiais susitarimais, kaip numatyta šioje direktyvoje. Tokia informacija turėtų būti tinkama ir proporcinga atsižvelgiant į bylos aplinkybes;
- (59) nedarant poveikio kompetentingų subjektų pareigai pateikti informaciją, suinteresuoti vartotojai turėtų būti informuoti apie nagrinėjamą atstovaujamąjį ieškinį dėl teisių gynimo priemonių, kad galėtų aiškiai ar numanomai išreikšti savo norą būti atstovaujamais atstovaujamajame ieškinyje. Valstybės narės tam turėtų sudaryti sąlygas nustatydamos tinkamas taisykles dėl informacijos apie atstovaujamuosius ieškinius sklaidos vartotojams. Dėl to, kas turėtų būti atsakingas už tos informacijos sklaidą, turėtų nuspręsti valstybės narės;

- (60) vartotojai taip pat turėtų būti informuoti apie galutinius sprendimus, kuriais numatomos uždraudžiamosios priemonės, teisių gynimo priemonės ar patvirtinami taikūs susitarimai, apie jų teises nustatčius pažeidimą ir visus vėlesnius veiksmus, kurių turi imtis atstovaujamojo ieškiniu dėl teisių gynimo suinteresuoti vartotojai, visų pirma dėl teisių gynimo. Reputacijai kylanti rizika, susijusi su informacijos apie pažeidimą sklaida, taip pat yra svarbus veiksnys, susijęs su prekyautojų atgrasymu nuo vartotojų teisių pažeidimo;
- (61) kad būtų veiksminga, informacija apie nagrinėjamus atstovaujamuosius ieškinius ir baigtus nagrinėti atstovaujamuosius ieškinius turėtų būti tinkama ir proporcinga atsižvelgiant į bylos aplinkybes. Tokia informacija galėtų būti pateikiama, pavyzdžiui, kompetentingo subjekto ar prekyautojo interneto svetainėje, nacionalinėse elektroninėse duomenų bazėse, socialiniuose tinkluose, elektroninėse prekyvietėse ar populiariuose laikraščiuose, įskaitant laikraščius, kurie platinami tik elektroninio ryšio priemonėmis. Jei įmanoma ir tinkama, vartotojai turėtų būti informuoti individualiai elektroniniu būdu perduodamu arba popieriniu laišku. Paprašius tokia informacija turėtų būti pateikiama neįgaliesiems prieinamais formatais;

- (62) pažeidimą padaręs prekyautojas turėtų savo sąskaita informuoti visus suinteresuotus vartotojus apie galutines uždraudžiamąsias priemones ir galutines teisių gynimo priemones. Prekiautojas taip pat turėtų informuoti vartotojus apie bet kokią teismo ar administracinės institucijos patvirtintą taikų susitarimą. Valstybės narės turėtų galėti nustatyti taisykles, pagal kurias tokia pareiga priklausytų nuo kompetentingo subjekto prašymo. Jeigu pagal nacionalinę teisę informaciją apie galutinius sprendimus ir patvirtintus taikius susitarimus atstovaujamoju ieškiniu suinteresuotiems vartotojams turi pateikti kompetentingas subjektas arba teismas ar administracinė institucija, prekyautojo neturėtų būti reikalaujama dar kartą pateikti tą informaciją. Kompetentingas subjektas turėtų informuoti suinteresuotus vartotojus apie galutinius sprendimus dėl atstovaujamųjų ieškinių dėl teisių gynimo priemonių nepripažinimo ar atmetimo;
- (63) valstybės narės turėtų galėti sukurti nacionalines elektronines duomenų bazines, kurios būtų viešai prieinamos per interneto svetaines, kuriose teikiama informacija apie kompetentingus subjektus, iš anksto paskirtus vidaus atstovaujamųjų ieškinių ir tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių pareiškimo tikslu, ir bendra informacija apie nagrinėjamus ir baigtus nagrinėti atstovaujamuosius ieškinius;
- (64) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad bet kurios valstybės narės teismo ar administracinės institucijos galutinį sprendimą dėl pažeidimo, kuriuo daroma žala vartotojų kolektyviniams interesams, buvimo nustatymo visos šalys galėtų naudoti kaip įrodymą valstybių narių teismuose ar administracinėse institucijose bet kurio kito ieškinio, kuriuo siekiama teisių gynimo priemonių dėl to paties prekyautojo tos pačios praktikos, kontekste. Laikantis teisminių institucijų nepriklausomumo principo ir nepriklausomo įrodymų vertinimo principo, tai neturėtų daryti poveikio nacionalinei teisei dėl įrodymų vertinimo;

- (65) pareiškus ieškinį, senaties terminai dažniausiai sustabdomi. Tačiau ieškiniai dėl uždraudžiamųjų priemonių nebūtinai daro sustabdomąjį poveikį, kiek tai susiję su vėlesnėmis teisių gynimo priemonėmis, kurios galėtų būti nustatytos dėl to paties pažeidimo. Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad atstovaujamojo ieškinio dėl uždraudžiamųjų priemonių nagrinėjimo laikotarpiu būtų sustabdomi ar nutraukiami taikytini senaties terminai atstovaujamojo ieškiniu suinteresuotų vartotojų atžvilgiu, siekiant, kad tiems vartotojams, neatsižvelgiant į tai, ar jie veikia savo vardu ar jiems atstovauja kompetentingas subjektas, nebūtų užkirsta galimybė vėliau pareikšti ieškinį dėl teisių gynimo priemonių, susijusių su įtariamu pažeidimu, dėl to, kad, kol buvo nagrinėjami atstovaujamieji ieškiniai dėl uždraudžiamųjų priemonių, suėjo senaties terminai. Pareikšdamas atstovaujamąjį ieškinį dėl uždraudžiamųjų priemonių, kompetentingas subjektas turėtų tinkamai apibrėžti vartotojų, kurių interesams pakenkė tariamas pažeidimas, kurie, tikėtina, galėtų pareikšti ieškinį dėl to pažeidimo ir kurie galėtų nukentėti dėl to, kad, kol bus nagrinėjamas tas atstovaujamas ieškinys, sueis senaties terminai, grupę. Siekiant išvengti abejonių atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonės nagrinėjimo laikotarpiu tuo atstovaujamojo ieškiniu suinteresuotų vartotojų atžvilgiu taip pat turėtų būti sustabdomi ar nutraukiami taikytini senaties terminai;
- (66) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, pagal šią direktyvą nustatytų senaties terminų sustabdymas ar nutraukimas turėtų būti taikomas tik ieškiniams dėl teisių gynimo, kurie yra grindžiami pažeidimais, įvykdytais ... [šios direktyvos taikymo pradžios diena] arba po jos. Tai neturėtų užkirsti kelio ieškiniams dėl teisių gynimo, kurie yra grindžiami pažeidimais, įvykdytais iki ... [šios direktyvos taikymo pradžios diena], taikyti nacionalines nuostatas dėl senaties terminų sustabdymo ar nutraukimo, kurios buvo taikomos iki tos dienos;

- (67) atstovaujamieji ieškiniai dėl uždraudžiamųjų priemonių turėtų būti nagrinėjami laikantis tinkamo procedūrinio tikslingumo. Jeigu pažeidimas vis dar vykdomas, procedūrinio tikslingumo poreikis galėtų būti didesnis. Atstovaujamieji ieškiniai dėl uždraudžiamųjų priemonių, kurių poveikis laikinas, kai tinkama, turėtų būti nagrinėjami sumarine tvarka, siekiant užkirsti kelią bet kokiai ar tolesnei pažeidimo daromai žalai;
- (68) įrodymai yra būtini siekiant nustatyti, ar atstovaujamasis ieškinys dėl uždraudžiamųjų priemonių ar teisių gynimo priemonių yra tinkamai pagrįstas. Tačiau įmonių ir vartotojų santykiams dažnai būdinga informacijos asimetrija, o būtinus įrodymus gali turėti tik prekiautojas, todėl kompetentingam subjektui jie tampa neprieinami. Todėl kompetentingi subjektai turėtų turėti teisę prašyti, kad teismas ar administracinė institucija nurodytų prekiautojui atskleisti jų ieškiniui svarbius įrodymus. Kita vertus, atsižvelgiant į procesinės lygybės principą, prekiautojas turėtų turėti panašią teisę prašyti pateikti įrodymus, kuriuos turi kompetentingas subjektas. Teismas ar administracinė institucija, kuriam (-iai) buvo pareikštas atstovaujamasis ieškinys, pagal nacionalinę procesinę teisę turėtų atidžiai įvertinti nurodymų atskleisti įrodymus poreikį, apimtį ir proporcingumą, atsižvelgdamas (-a) į trečiųjų šalių teisėtų interesų apsaugą ir laikydamasis (-a) taikytinų Sąjungos ir nacionalinių konfidencialumo taisyklių;

- (69) siekiant užtikrinti atstovaujamųjų ieškinių veiksmingumą, pažeidimą darantiems prekyautojams turėtų būti taikomos veiksmingos, atgrasomos ir proporcingos sankcijos tais atvejais, kai nesilaikoma ar atsisakoma laikytis uždraudžiamosios priemonės. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tos sankcijos galėtų būti skiriamos baudų forma, pavyzdžiui, kaip sąlyginės baudos, periodiniai mokėjimai ar baudiniai mokėjimai. Taip pat turėtų būti numatytos sankcijos dėl nurodymo suinteresuotiems vartotojams pateikti informaciją, susijusią su galutiniais sprendimais ar taikiais susitarimais, nesilaikymo ar atsisakymo jo laikytis arba dėl įrodymų neatskleidimo ar atsisakymo juos atskleisti. Dėl atsisakymo laikytis nurodymo atskleisti įrodymus taip pat turėtų būti galima taikyti kitų rūšių sankcijas, pavyzdžiui, procedūrinės priemonės;
- (70) atsižvelgiant į tai, kad atstovaujamaisiais ieškiniais, apsaugant vartotojų kolektyvinius interesus, propaguojamas viešasis interesas, valstybės narės turėtų palikti galioti ar imtis priemonių, kuriomis būtų siekiama užtikrinti, kad kompetentingiems subjektams dėl su procedūromis susijusių išlaidų nebūtų užkirstas kelias pareikšti atstovaujamuosius ieškinius pagal šią direktyvą. Tokiomis priemonėmis galėtų būti, be kita ko, apriboti taikytini teismo ar administraciniai mokesčiai, prireikus kompetentingiems subjektams suteikta galimybė gauti teisinę pagalbą arba kompetentingiems subjektams suteiktas viešasis finansavimas atstovaujamesiems ieškiniams pareikšti, įskaitant struktūrinę paramą ar kitas paramos priemones. Tačiau valstybių narių neturėtų būti reikalaujama, kad jos finansuotų atstovaujamuosius ieškinius;
- (71) paaiškėjo, kad įvairių valstybių narių kompetentingų subjektų bendradarbiavimas ir keitimasis informacija buvo naudingas sprendžiant visų pirma tarpvalstybinių pažeidimų problemą. Reikia toliau taikyti gebėjimų stiprinimo ir bendradarbiavimo priemones ir jas plėsti, kad jos būtų taikomos didesniai kompetentingų subjektų visoje Sąjungoje skaičiui, siekiant, kad būtų aktyviau naudojamosi atstovaujamaisiais ieškiniais, turinčiais tarpvalstybinį poveikį;

- (72) kad būtų galima įvertinti šią direktyvą, valstybės narės Komisijai turėtų pateikti duomenis apie atstovaujamuosius ieškinius, pareikštus pagal šią direktyvą. Valstybės narės turėtų pateikti informaciją apie atstovaujamųjų ieškinių, kurie buvo baigti nagrinėti bet kurios iš jų teismų ar administracinių institucijų, skaičių ir rūšį. Taip pat turėtų būti pateikta informacija apie atstovaujamųjų ieškinių rezultatus, pavyzdžiui, tai, ar jie buvo priimtini ir ar jie buvo sėkmingi, arba ar jais remiantis buvo patvirtintas taikus susitarimas. Siekiant sumažinti valstybėms narėms tenkančią administracinę naštą, susijusią su tų pareigų vykdymu, visų pirma kalbant apie uždraudimo priemones, turėtų pakakti Komisijai pateikti bendrą informaciją apie pažeidimų rūšis ir proceso šalis. Proceso šalių atžvilgiu, pavyzdžiui, turėtų pakakti Komisiją informuoti apie tai, ar kompetentingas subjektas buvo vartotojų organizacija ar viešasis subjektas, ir apie prekiautojo verslo sritį, pavyzdžiui, finansinės paslaugos. Alternatyviai, valstybės narės turėtų galėti Komisijai pateikti atitinkamų sprendimų ar taikių susitarimų kopijas. Informacija apie konkrečias atstovaujamaisiais ieškiniais suinteresuotų vartotojų tapatybes neturėtų būti teikiama;
- (73) Komisija turėtų parengti ataskaitą, jei tinkama, kartu su pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kurioje būtų įvertinta, ar tarpvalstybinius atstovaujamuosius ieškinius būtų geriausia nagrinėti Sąjungos lygmeniu, įsteigiant Europos ombudsmeno atstovaujamųjų ieškinių dėl uždraudžiamųjų priemonių ir teisių gynimo priemonių klausimais pareigybę;
- (74) šia direktyva užtikrinamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažįstamų visų pirma Chartijoje. Todėl ši direktyva turėtų būti aiškinama ir taikoma laikantis tų teisių ir principų, įskaitant teises ir principus, susijusius su teise į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, taip pat teise į gynybą;

- (75) kiek tai susiję su aplinkos teise, šioje direktyvoje atsižvelgiama į Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos 1998 m. birželio 25 d. konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (Orhuso konvencija);
- (76) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. užtikrinti, kad visose valstybėse narėse, siekiant užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą ir prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo, būtų sukurtas atstovaujamojo ieškinių mechanizmas, skirtas apsaugoti vartotojų kolektyvinius interesus, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl tarpvalstybinio pažeidimų poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (77) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų¹ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemonės pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (78) tikslinga nustatyti šios direktyvos laikino taikymo taisykles;
- (79) todėl Direktyva 2009/22/EB turėtų būti panaikinta,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

¹ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

1 skyrius

Dalykas, taikymo sritis ir terminų apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas ir tikslas

1. Šioje direktyvoje nustatomos taisyklės, kuriomis užtikrinama, kad atstovaujamojo ieškinio mechanizmas, skirtas apsaugoti vartotojų kolektyvinius interesus, būtų prieinamas visose valstybėse narėse, kartu nustatant tinkamas apsaugos priemonės, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo procesu. Šios direktyvos tikslas – pasiekiant aukštą vartotojų apsaugos lygį – prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo suderinant tam tikrus valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų aspektus, susijusius su atstovaujamaisiais ieškiniais. Šiuo tikslu šia direktyva taip pat siekiama pagerinti sąlygas vartotojų teisei kreiptis į teismą.
2. Ši direktyva nekliudo valstybėms narėms priimti arba palikti galioti procedūrines priemones, skirtas vartotojų kolektyvinių interesų apsaugai nacionaliniu lygmeniu. Tačiau valstybės narės užtikrina, kad bent vienas procedūrinis mechanizmas, pagal kurį kompetentingi subjektai gali pareikšti atstovaujamuosius ieškinius tiek uždraudžiamųjų priemonių, tiek teisių gynimo priemonių tikslu, atitiktų šią direktyvą. Šios direktyvos įgyvendinimas nesuteikia pagrindo mažinti vartotojų apsaugą srityse, kurios patenka į I priede išvardytų teisės aktų taikymo sritį.
3. Kompetentingi subjektai gali laisvai pasirinkti pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę jiems prieinamas procesines priemones, skirtas vartotojų kolektyvinių interesų apsaugai.

2 straipsnis
Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma atstovaujamesiems ieškiniams, pareikštiems dėl prekiautojų padarytų I priede nurodytos Sąjungos teisės nuostatų, įskaitant tokias nuostatas, kaip jos buvo perkeltos į nacionalinę teisę, pažeidimų, kuriais daroma ar gali būti padaryta žala vartotojų kolektyviniams interesams. Šia direktyva nedaromas poveikis I priede nurodytos Sąjungos teisės nuostatomis. Ji taikoma vidaus ir tarpvalstybiniais pažeidimams, įskaitant atvejus, kai tie pažeidimai buvo nutraukti prieš pareiškiant atstovaujamąjį ieškinį arba kai tie pažeidimai buvo nutraukti prieš užbaigiant atstovaujamojo ieškinio nagrinėjimą.
2. Ši direktyva nedaro poveikio taisyklėms pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, kuriomis nustatomi sutartiniai ir nesutartiniai taisomieji veiksmai, prieinami vartotojams dėl 1 dalyje nurodytų pažeidimų.
3. Šia direktyva nedaromas poveikis Sąjungos taisyklėms dėl tarptautinės privatinės teisės, visų pirma taisyklėms dėl jurisdikcijos ir sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, bei taisyklėms dėl sutartiniams ir nesutartiniams įsipareigojimams taikytinos teisės.

3 straipsnis
Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) vartotojas – fizinis asmuo, kuris veikia siekdamas su savo komercine veikla, verslu, amatu ar profesija nesusijusių tikslų;
- 2) prekiautojas – fizinis asmuo arba juridinis asmuo, privatus arba priklausantis valstybei, kuris veikia siekdamas su savo komercine veikla, verslu, amatu arba profesija susijusių tikslų, be kita ko, per kitą asmenį, veikiantį jo vardu arba jo naudai;
- 3) vartotojų kolektyviniai interesai – vartotojų bendrasis interesas ir, visų pirma teisių gynimo priemonių tikslais, vartotojų grupės interesai;
- 4) kompetentingas subjektas – vartotojų interesams atstovaujanti organizacija ar viešasis subjektas, kurį valstybė narė paskyrė kompetentingu atstovaujamesiems ieškiniams pareikšti pagal šią direktyvą;
- 5) atstovaujamasis ieškinys – ieškinys, skirtas vartotojų kolektyvinių interesų apsaugai, kurį vartotojų vardu, siekdamas uždraudžiamosios priemonės, teisių gynimo priemonės arba abiejų šių priemonių, pareiškia kompetentingas subjektas kaip šalis ieškovė;

- 6) vidaus atstovaujamasis ieškinys – atstovaujamasis ieškinys, kurį kompetentingas subjektas pareiškia valstybėje narėje, kurioje buvo paskirtas tas kompetentingas subjektas;
- 7) tarpvalstybinis atstovaujamasis ieškinys – atstovaujamasis ieškinys, kurį kompetentingas subjektas pareiškia valstybėje narėje, kuri nėra valstybė narė, kurioje buvo paskirtas tas kompetentingas subjektas;
- 8) praktika – bet koks prekiautojo veikimas ar neveikimas;
- 9) galutinis sprendimas – valstybės narės teismo ar administracinės institucijos sprendimas, kurio negalima ar nebegalima peržiūrėti įprasta apeliacine tvarka;
- 10) teisių gynimo priemonė – priemonė, kuria prekiautojas įpareigojamas imtis taisomųjų veiksmų suinteresuotų vartotojų atžvilgiu, pavyzdžiui, atitinkamai ir kaip numatyta pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, sumokėti kompensaciją, atlikti remonto darbus, pakeisti prekę, sumažinti kainą, nutraukti sutartį arba atlyginti sumokėtą kainą.

2 skyrius

Atstovaujamieji ieškiniai

4 straipsnis

Kompetentingi subjektai

1. Valstybės narės užtikrina, kad valstybių narių šiam tikslui paskirti kompetentingi subjektai galėtų pareikšti atstovaujamuosius ieškinius, kaip numatyta šia direktyva.

2. Valstybės narės užtikrina, kad subjektai, visų pirma vartotojų organizacijos, įskaitant vartotojų organizacijas, kurios atstovauja nariams iš daugiau kaip vienos valstybės narės, galėtų būti paskirtos kompetentingais subjektais vidaus atstovaujamųjų ieškinių, tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių arba jų abiejų pareiškimo tikslu.
3. Valstybės narės paskiria subjektą, kaip nurodyta 2 dalyje, kuris pateikė prašymą būti paskirtu kompetentingu subjektu tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių pareiškimo tikslu, jeigu tas subjektas laikosi visų šių kriterijų:
 - a) jis yra juridinis asmuo, kuris yra įsteigtas pagal jį paskyrusios valstybės narės nacionalinę teisę, ir gali įrodyti, kad iki jo prašymo dėl paskyrimo pateikimo 12 mėnesių vykdė faktinę viešąją veiklą saugodamas vartotojų interesus;
 - b) pagal jo įstatuose nurodytą tikslą jis turi teisėtą interesą apsaugoti vartotojų interesus, kaip numatyta I priede nurodytos Sąjungos teisės nuostatose;
 - c) jis yra ne pelno siekiančio pobūdžio;
 - d) jam netaikomas nemokumo procesas arba jis nėra paskelbtas nemokiu;
 - e) jis yra nepriklausomas ir jam nedaro įtakos asmenys, kurie nėra vartotojai, visų pirma prekyautojai, kurie yra ekonomiškai suinteresuoti atstovaujamųjų ieškinių pareiškimu, be kita ko, trečiųjų šalių teikiamo finansavimo atveju, bei tuo tikslu jis yra nustatęs procedūras, kuriomis užkertamas kelias tokiai įtakai ir užkertamas kelias interesų konfliktui tarp jo, jo finansavimo teikėjų ir vartotojų interesų;

- f) tinkamomis priemonėmis, visų pirma savo interneto svetainėje, aiškia ir suprantama kalba jis pavišina informaciją, kuria parodoma, kad jis laikosi a–e punktuose išvardytų kriterijų, ir informaciją apie savo finansavimo šaltinius apskritai, savo organizacinę, valdymo ir narystės struktūrą, savo įstatuose nurodytus tikslus ir savo veiklą.
4. Valstybės narės užtikrina, kad kriterijai, pagal kuriuos jos paskiria subjektą kompetentingu subjektu vidaus atstovaujamųjų ieškinių pareiškimo tikslu, atitiktų šios direktyvos tikslus siekiant užtikrinti veiksmingą ir efektyvų tokių atstovaujamųjų ieškinių veikimą.
5. Valstybės narės gali nuspręsti, kad 3 dalyje išvardyti kriterijai taip pat būtų taikomi skiriant kompetentingus subjektus vidaus atstovaujamųjų ieškinių pareiškimo tikslu.
6. Valstybės narės subjektą jo paties prašymu *ad hoc* pagrindu gali paskirti kompetentingu subjektu konkretaus vidaus atstovaujamojo ieškinio pareiškimo tikslu, jei jis laikosi paskyrimo kompetentingu subjektu kriterijų, kaip numatyta nacionalinėje teisėje.
7. Nedarant poveikio 3 ir 4 dalims, valstybės narės viešuosius subjektus gali paskirti kompetentingais subjektais atstovaujamųjų ieškinių pareiškimo tikslu. Valstybės narės gali numatyti, kad viešieji subjektai, jau paskirti kompetentingais subjektais Direktyvos 2009/22/EB 3 straipsnio prasme, ir toliau išliktų paskirtais kompetentingais subjektais šios direktyvos tikslais.

5 straipsnis

Informavimas apie kompetentingus subjektus ir jų stebėseną

1. Ne vėliau kaip ... [vieni metai po šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] kiekviena valstybė narė Komisijai pateikia kompetentingų subjektų, iš anksto paskirtų tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių pareiškimo tikslu, sąrašą, įskaitant tų kompetentingų subjektų pavadinimą ir įstatuose nurodytą tikslą. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai visais atvejais, kai padaromi to sąrašo pakeitimai. Valstybės narės tą sąrašą paviešina.

Komisija sudaro tų kompetentingų subjektų suvestinį sąrašą ir jį paviešina. Komisija atnaujina tą sąrašą visais atvejais, kai Komisijai pranešama apie valstybių narių kompetentingų subjektų sąrašų pakeitimus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad informacija apie kompetentingus subjektus, iš anksto paskirtus vidaus atstovaujamųjų ieškinių pareiškimo tikslu, būtų paskelbta viešai.
3. Bent kas penkerius metus valstybės narės įvertina, ar kompetentingi subjektai ir toliau laikosi 4 straipsnio 3 dalyje išvardytų kriterijų. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingas subjektas netektų savo statuso, jeigu jis nebesilaiko vieno ar daugiau tų kriterijų.

4. Jeigu valstybei narei ar Komisijai kyla susirūpinimas dėl to, kaip kompetentingas subjektas laikosi 4 straipsnio 3 dalyje išvardytų kriterijų, tą kompetentingą subjektą paskyrusi valstybė narė ištiria susirūpinimą keliantį atvejį. Jei tinkama, valstybės narės panaikina to kompetentingo subjekto paskyrimą, jeigu jis nebesilaiko vieno ar daugiau tų kriterijų. Atstovaujamojo ieškinio atveju prekiautojas atsakovas turi teisę pareikšti pagrįsta susirūpinimą teismui ar administracinei institucijai dėl to, ar kompetentingas subjektas laikosi 4 straipsnio 3 dalyje išvardytų kriterijų.
5. Valstybės narės paskiria nacionalinius kontaktinius asmenis 4 dalies tikslais ir praneša Komisijai tų kontaktinių asmenų vardus, pavardes (pavadinimus) ir kontaktinius duomenis. Komisija sudaro tų kontaktinių asmenų sąrašą ir pateikia tą sąrašą valstybėms narėms.

6 straipsnis

Tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių pareiškimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingi subjektai, kitoje valstybėje narėje iš anksto paskirti tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių tikslu, galėtų pareikšti tokius atstovaujamuosius ieškinius jų teismuose ar administracinėse institucijose.
2. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai įtariamas Sąjungos teisės pažeidimas, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje, daro ar gali daryti poveikį vartotojams skirtingose valstybėse narėse, atstovaujamasis ieškinys galėtų būti pareikštas valstybės narės teisme ar administracinėje institucijoje keleto skirtingų valstybių narių kompetentingų subjektų, siekiant apsaugoti vartotojų skirtingose valstybėse narėse kolektyvinius interesus.

3. Teismai ir administracinės institucijos pripažįsta 5 straipsnio 1 dalyje nurodytą sąrašą kaip kompetentingo subjekto procesinio subjektiškumo pareikšti tarpvalstybinį atstovaujamąjį ieškinį įrodymą, nedarant poveikio teismo ar administracinės institucijos, į kurią (-ią) buvo kreiptasi, teisei išnagrinėti, ar kompetentingo subjekto įstatuose nurodytas tikslas pateisina tai, kad jis pareiškia ieškinį konkrečioje byloje.

7 straipsnis

Atstovaujamieji ieškiniai

1. Valstybės narės užtikrina, kad atstovaujamuosius ieškinius, kaip numatyta šia direktyva, savo teismuose ar administracinėse institucijose galėtų pareikšti kompetentingi subjektai, paskirti pagal 4 straipsnį.
2. Pareikšdamas atstovaujamąjį ieškinį, kompetentingas subjektas teismui ar administracinei institucijai pateikia pakankamai informacijos apie atstovaujamąjį ieškinį suinteresuotus vartotojus.
3. Konkretaus atstovaujamojo ieškinio priimtinumą pagal šią direktyvą ir nacionalinę teisę vertina teismai ar administracinės institucijos.
4. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingi subjektai turėtų teisę prašyti taikyti bent šias priemones:
 - a) uždraudžiamąsias priemones;
 - b) teisių gynimo priemones.

5. Kai tinkama, valstybės narės kompetentingiems subjektams gali sudaryti sąlygas prašyti taikyti 4 dalyje nurodytas priemones viename atstovaujajame ieškinyje. Valstybės narės gali nustatyti, kad tos priemonės būtų priimtos vienu sprendimu.
6. Valstybės narės užtikrina, kad atstovaujamųjų ieškinių atveju vartotojų interesams atstovautų kompetentingi subjektai ir kad tie kompetentingi subjektai procese turėtų šalies ieškovės teises ir pareigas. Atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuoti vartotojai turi turėti teisę pasinaudoti 4 dalyje nurodytomis priemonėmis.
7. Valstybės narės užtikrina, kad teismai ar administracinės institucijos galėtų nuspręsti atmesti akivaizdžiai nepagrįstus ieškinius kuo ankstesniame proceso etape pagal nacionalinę teisę.

8 straipsnis

Uždraudžiamosios priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad 7 straipsnio 4 dalies a punkte nurodytos uždraudžiamosios priemonės būtų prieinamos šiomis formomis:
 - a) laikina priemonė, kuria nutraukiama praktika arba, kai tinkama, uždraudžiama praktika, kai ta praktika laikoma pažeidimu, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje;

- b) galutinė priemonė, kuria nutraukiama praktika arba, kai tinkama, uždraudžiama praktika, kai ta praktika laikoma pažeidimu, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje.
2. 1 dalies b punkte nurodyta priemonė, jei numatyta nacionalinėje teisėje, gali apimti:
- a) priemonę, kuria nustatoma, kad praktika yra pažeidimas, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje, ir
 - b) pareigą paskelbti sprendimą dėl priemonės visa apimtimi arba jo dalį tokia forma, kuri teismo ar administracinės institucijos būtų laikoma tinkama, arba pareigą paskelbti taisomąjį pareiškimą.
3. Kompetentingam subjektui norint prašyti taikyti uždraudžiamąją priemonę, nereikalaujama, kad atskiri suinteresuoti vartotojai išreikštų savo norą būti atstovaujamiems to kompetentingo subjekto. Kompetentingo subjekto nereikalaujama įrodyti, kad:
- a) nuo pažeidimo, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje, nukentėję atskiri vartotojai patyrė faktinius nuostolius ar faktinę žalą arba
 - b) esama prekiautojo tyčios ar neatsargumo.

4. Valstybės narės savo nacionalinėje teisėje gali nustatyti ar palikti galioti nacionalinės teisės nuostatas, pagal kurias kompetentingam subjektui leidžiama prašyti taikyti uždraudžiamąsias priemones, nurodytas 1 dalies b punkte, tik po to, kai jis pasikonsultuoja su susijusiu prekiautoju, siekdamas, kad tas prekiautojas nutrauktų pažeidimą, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje. Jeigu prekiautojas nenutraukia pažeidimo per dvi savaites po prašymo dėl konsultacijų gavimo, kompetentingas subjektas gali nedelsdamas pareikšti atstovaujamąjį ieškinį dėl uždraudžiamosios priemonės.

Valstybės narės Komisijai praneša apie visas tokias nacionalinės teisės nuostatas. Komisija užtikrina, kad ta informacija būtų paviešinta.

9 straipsnis

Teisių gynimo priemonės

1. Teisių gynimo priemone prekiautojas įpareigojamas imtis taisomųjų veiksmų suinteresuotų vartotojų atžvilgiu, pavyzdžiui, atitinkamai ir kaip numatyta pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę, sumokėti kompensaciją, atlikti remonto darbus, pakeisti prekę, sumažinti kainą, nutraukti sutartį arba atlyginti sumokėtą kainą.
2. Valstybės narės nustato taisykles dėl to, kaip ir kuriame atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonių etape atskiri atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuoti vartotojai gali aiškiai ar numanomai, laikantis atitinkamų terminų, po to atstovaujamojo ieškinio pareiškimo išreikšti savo norą ar nenorą būti atstovaujamiems kompetentingo subjekto tame atstovaujamajame ieškinyje ir kad jiems to atstovaujamojo ieškinio rezultatas būtų ar nebūtų privalomas.

3. Nepaisant 2 dalies, valstybės narės užtikrina, kad atskiri vartotojai, kurių įprastinė gyvenamoji vieta nėra teismo ar administracinės institucijos, kuriam (-iai) buvo pareikštas atstovaujamasis ieškinys, valstybėje narėje, turėtų aiškiai išreikšti savo norą būti atstovaujamais tame atstovaujamajame ieškinyje ir kad tiems vartotojams būtų privalomas to atstovaujamojo ieškinio rezultatas.
4. Valstybės narės nustato taisykles, kuriomis užtikrinama, kad vartotojams, kurie aiškiai ar numanomai išreiškė savo norą atstovaujamojo ieškinio atveju būti atstovaujamais, negalėtų būti atstovaujama kituose atstovaujamuosiuose ieškiniuose tuo pačiu ieškinio pagrindu to paties prekiautojo atžvilgiu, taip pat kad jie negalėtų atskirai pareikšti ieškinio tuo pačiu ieškinio pagrindu to paties prekiautojo atžvilgiu. Valstybės narės taip pat nustato taisykles, kuriomis užtikrinama, kad vartotojai negautų kompensacijos daugiau nei vieną kartą to paties ieškinio pagrindu to paties prekiautojo atžvilgiu.
5. Jeigu teisių gynimo priemonėje nenurodomi atskiri vartotojai, turintys teisę pasinaudoti teisių gynimo priemone numatytais taisomaisiais veiksmais, joje bent apibūdinama vartotojų, turinčių teisę pasinaudoti tais taisomaisiais veiksmais, grupė.
6. Valstybės narės užtikrina, kad teisių gynimo priemone vartotojams būtų suteikta teisė gauti naudos iš ta teisių gynimo priemone numatytų taisomųjų veiksmų ir tuo tikslu nereikėtų pareikšti atskiro ieškinio.
7. Valstybės narės nustato ar palieka galioti taisykles dėl terminų, iki kurių atskiri vartotojai gali pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis. Valstybės narės gali nustatyti taisykles dėl likusių teisių gynimui skirtų lėšų, kurios nėra susigražintos iki nustatytų terminų, paskirties.

8. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingi subjektai galėtų pareikšti atstovaujamuosius ieškinius dėl teisių gynimo priemonės nereikalaujant, kad teismas ar administracinė institucija turėtų būti anksčiau nustatęs (-čiusi) pažeidimo, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje, atvejį atskirame procese.
9. Atstovaujamojo ieškinio teisių gynimo priemonėmis numatyti taisomieji veiksmai turi nedaryti poveikio papildomiems taisomiesiems veiksams, kurie yra prieinami vartotojams pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę ir kurie nebuvo to atstovaujamojo ieškinio dalykas.

10 straipsnis

Atstovaujamųjų ieškinių dėl teisių gynimo priemonių finansavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai atstovaujamąjį ieškinį dėl teisių gynimo priemonių finansuoja trečioji šalis, kiek tai leidžiama pagal nacionalinę teisę, būtų užkirstas kelias interesų konfliktams ir kad trečiųjų šalių, kurios yra ekonomiškai suinteresuotos atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonių pareiškimu arba jo rezultatu, finansavimas nenukreiptų atstovaujamojo ieškinio nuo vartotojų kolektyvinių interesų apsaugos.
2. 1 dalies tikslais valstybės narės visų pirma užtikrina, kad:
 - a) kompetentingų subjektų sprendimams, priimamiems atstovaujamojo ieškinio kontekste, įskaitant sprendimus dėl taikaus susitarimo, trečioji šalis nedarytų nederamos įtakos taip, kad būtų pakenkta atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuotų vartotojų kolektyviniams interesams;

- b) atstovaujamasis ieškinys nebūtų pareiškiamas atsakovo, kuris yra finansavimo teikėjo konkurentas, atžvilgiu arba atsakovo, nuo kurio yra priklausomas finansavimo teikėjas, atžvilgiu.
3. Valstybės narės užtikrina, kad atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonių atveju teismams ar administracinėms institucijoms būtų suteikti įgaliojimai įvertinti trečiųjų šalių finansavimo atitikimą 1 ir 2 dalims, tais atvejais, kai dėl tokio atitikimo iškyla pagrįstų abejonių. Tuo tikslu kompetentingi subjektai teismui ar administracinei institucijai atskleidžia finansinę apžvalgą, kurioje išvardijami lėšų, panaudotų tam atstovaujamajam ieškiniui pagrįsti, šaltiniai.
4. Valstybės narės užtikrina, kad 1 ir 2 dalių tikslais teismai ar administracinės institucijos būtų įgalioti (-tos) imtis tinkamų priemonių, pavyzdžiui, reikalauti, kad kompetentingas subjektas atsisakytų atitinkamo finansavimo arba jo atžvilgiu atliktu pakeitimus, ir, jei būtina, nepripažinti kompetentingo subjekto procesinio subjektiškumo konkretaus atstovaujamojo ieškinio atveju. Jeigu konkretaus atstovaujamojo ieškinio atveju kompetentingo subjekto procesinis subjektiškumas nepripažįstamas, tas nepripažinimas nedaro poveikio tuo atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuotų vartotojų teisėms.

11 straipsnis

Teisių gynimo taikūs susitarimai

1. Taikaus susitarimo patvirtinimo tikslais valstybės narės užtikrina, kad atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonių atveju:
- a) kompetentingas subjektas ir prekiautojas galėtų kartu pasiūlyti teismui ar administracinei institucijai taikų susitarimą dėl suinteresuotų vartotojų teisių gynimo arba

b) teismas ar administracinė institucija, pasikonsultavęs (-usi) su kompetentingu subjektu ir prekiautoju, kompetentingą subjektą ir prekiautoją galėtų paraginti per pagrįstą terminą pasiekti taikų susitarimą dėl teisių gynimo.

2. 1 dalyje nurodytus taikius susitarimus patikrina teismas ar administracinė institucija. Teismas ar administracinė institucija, atsižvelgdamas (-a) į visų šalių ir visų pirma suinteresuotų vartotojų teises ir interesus, įvertina, ar jis (ji) turi atsisakyti patvirtinti taikų susitarimą, kuris prieštarauja privalomoms nacionalinės teisės normoms arba kuriame numatytos sąlygos, kurių vykdymas negali būti užtikrintas. Valstybės narės gali nustatyti taisykles, pagal kurias teismui ar administracinei institucijai leidžiama atsisakyti patvirtinti taikų susitarimą remiantis pagrindu, kad taikus susitarimas yra neteisingas.
3. Jeigu teismas ar administracinė institucija nepatvirtina taikaus susitarimo, jis (ji) toliau nagrinėja atitinkamą atstovaujamąjį ieškinį.
4. Patvirtinti taikūs susitarimai yra privalomi kompetentingam subjektui, prekiautojui ir atskiriems suinteresuotiems vartotojams.

Valstybės narės gali nustatyti taisykles, kuriomis atstovaujamuoju ieškiniu ir iš to plaukiančiu taikiu susitarimu suinteresuotiems atskiriems vartotojams suteikiama galimybė sutikti arba nesutikti, kad 1 dalyje nurodyti taikūs susitarimai jiems būtų privalomi.

5. Jeigu vadovaujantis pagal 2 dalį patvirtintu taikiu susitarimu įgyjama teisė į teisių gynimą, tai nedaro poveikio vartotojams pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę prieinamiems papildomiems taisomiesiems veiksams, kurie nebuvo to taikaus susitarimo dalykas.

12 straipsnis

Atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonių išlaidų paskirstymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonių atveju bylą pralaimėjusios šalies būtų reikalaujama, kad ji padengtų bylą laimėjusios šalies patirtas proceso išlaidas, vadovaujantis bendrai teismo procesams taikytinoje nacionalinėje teisėje numatytais sąlygomis ir išimtimis.
2. Atstovaujamojo ieškiniu dėl teisių gynimo priemonių suinteresuoti atskiri vartotojai proceso išlaidų nedengia.
3. Nukrypstant nuo 2 dalies, išimtinėmis aplinkybėmis atstovaujamojo ieškiniu dėl teisių gynimo priemonių suinteresuotam atskiram vartotojui gali būti nurodyta padengti proceso išlaidas, kurios kilo dėl tyčinio ar neatsargaus atskiro vartotojo elgesio.

13 straipsnis

Informacija apie atstovaujamuosius ieškinius

1. Valstybės narės nustato taisykles, kuriomis užtikrinama, kad kompetentingi subjektai, visų pirma savo interneto svetainėje, pateiktą informaciją apie:
 - a) atstovaujamuosius ieškinius, kuriuos jie nusprendė pareikšti teisme ar administracinėje institucijoje;
 - b) atstovaujamųjų ieškinių, kuriuos jie jau pareiškė teisme ar administracinėje institucijoje, nagrinėjimo padėtį ir

c) atstovaujamųjų ieškinių, nurodytų a ir b punktuose, rezultatus.

2. Valstybės narės nustato taisykles, kuriomis užtikrinama, kad vartotojams, suinteresuotiems nagrinėjamu atstovaujamuoju ieškiniu dėl teisių gynimo priemonių, būtų laiku ir tinkamomis priemonėmis teikiama informacija apie atstovaujamąjį ieškinį, kad tie vartotojai pagal 9 straipsnio 2 dalį galėtų aiškiai ar numanomai išreikšti savo norą būti atstovaujamais tame atstovaujajame ieškinyje.
3. Nedarant poveikio šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytai informacijai, teismas ar administracinė institucija reikalauja, kad prekiautojas savo sąskaita per konkretų terminą informuotų vartotojus, suinteresuotus atstovaujamuoju ieškiniu, apie galutinius sprendimus, kuriais nustatomos 7 straipsnyje nurodytos priemonės, ir patvirtintus taikius susitarimus, kaip nurodyta 11 straipsnyje, priemonėmis, kurios būtų tinkamos bylos aplinkybėms, be kita ko, kai tinkama, informuojant visus suinteresuotus vartotojus individualiai. Ši pareiga netaikoma, jeigu suinteresuoti vartotojai apie galutinį sprendimą ar patvirtintą taikų susitarimą informuojami kitu būdu.

Valstybės narės gali nustatyti taisykles, pagal kurias prekiautojo būtų reikalaujama pateikti tokią informaciją vartotojams tik tuomet, jei to reikalauja kompetentingas subjektas.
4. 3 dalyje nurodyti informavimo reikalavimai *mutatis mutandis* taikomi kompetentingiems subjektams, kiek tai susiję su galutiniais sprendimais dėl atstovaujamųjų ieškinių dėl teisių gynimo priemonių nepripažinimo ar atmetimo.

5. Valstybės narės užtikrina, kad būtų laimėjusi šalis galėtų susigrąžinti išlaidas, susijusias su informacijos teikimu vartotojams atstovaujamojo ieškinio kontekste, vadovaujantis 12 straipsnio 1 dalimi.

14 straipsnis

Elektroninės duomenų bazės

1. Valstybės narės gali sukurti nacionalines elektronines duomenų bases, kurios būtų viešai prieinamos per interneto svetaines ir kuriose būtų teikiama informacija apie kompetentingus subjektus, iš anksto paskirtus vidaus ir tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių pareiškimo tikslu, ir bendra informacija apie nagrinėjamus ir baigtus nagrinėti atstovaujamuosius ieškinius.
2. Jei valstybė narė sukuria elektroninę duomenų bazę, kaip nurodyta 1 dalyje, ji praneša Komisijai interneto adresą, kuriuo ta elektroninė duomenų bazė yra prieinama.
3. Komisija sukuria ir tvarko elektroninių duomenų bazę šiais tikslais:
 - a) visų valstybių narių ir Komisijos keitimosi informacija atvejų, nurodytų 5 straipsnio 1 dalyje, 5 straipsnio 4 dalyje ir 5 straipsnio 5 dalyje bei 23 straipsnio 2 dalyje, tikslu ir
 - b) kompetentingų subjektų tarpusavio bendradarbiavimo, nurodyto 20 straipsnio 4 dalyje, tikslu.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyta elektroninė duomenų bazė turi būti tiesiogiai prieinama atitinkamai tokia apimtimi, kuri yra aktuali:

- a) nacionaliniams kontaktiniams asmenims, nurodytiems 5 straipsnio 5 dalyje;
- b) teismams ir administracinėms institucijoms (jei būtina pagal nacionalinę teisę);
- c) kompetentingiems subjektams, valstybių narių paskirtiems vidaus atstovaujamųjų ieškinių ir tarpvalstybinių atstovaujamųjų ieškinių pareiškimo tikslu, ir
- d) Komisijai.

Informacija apie 5 straipsnio 1 dalyje nurodytus kompetentingus subjektus, iš anksto paskirtus tarpvalstybinių ieškinių pareiškimo tikslu, kuria valstybės narės dalijasi šio straipsnio 3 dalyje nurodytoje elektroninėje duomenų bazėje, yra vieša.

15 straipsnis

Galutinių sprendimų poveikis

Valstybės narės užtikrina, kad bet kurios valstybės narės teismo ar administracinės institucijos galutinį sprendimą dėl pažeidimo, darančio žalą vartotojų kolektyviniams interesams, buvimo nustatymo visos šalys, laikydamosi nacionalinės teisės dėl įrodymų vertinimo, galėtų naudoti kaip įrodymą bet kurio kito ieškinio tų valstybių narių nacionaliniuose teismuose ar administracinėse institucijose, kuriuo siekiama taikyti teisių gynimo priemonės to paties prekiautojo atžvilgiu dėl tos pačios praktikos, kontekste.

16 straipsnis
Senaties terminai

1. Vadovaudamosi nacionaline teise, valstybės narės užtikrina, kad atstovaujamojo ieškinio dėl uždraudžiamosios priemonės, nurodytos 8 straipsnyje, nagrinėjimo laikotarpiu tuo atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuotų vartotojų atžvilgiu būtų sustabdomi ar nutraukiami taikytini senaties terminai, siekiant, kad tiems vartotojams nebūtų užkirsta galimybė vėliau pareikšti ieškinį dėl teisių gynimo priemonių dėl tariamo pažeidimo, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje, dėl to, kad atstovaujamojo ieškinio dėl tų uždraudžiamųjų priemonių nagrinėjimo laikotarpiu suėjo taikytini senaties terminai.
2. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad atstovaujamojo ieškinio dėl teisių gynimo priemonės, nurodytos 9 straipsnio 1 dalyje, nagrinėjimo laikotarpiu tuo atstovaujamuoju ieškiniu suinteresuotų vartotojų atžvilgiu būtų sustabdomi ar nutraukiami taikytini senaties terminai.

17 straipsnis
Procedūrinis tikslingumas

1. Valstybės narės užtikrina, kad atstovaujamieji ieškiniai dėl uždraudžiamųjų priemonių, nurodytų 8 straipsnyje, būtų nagrinėjami laikantis tinkamo tikslingumo.
2. Atstovaujamieji ieškiniai dėl uždraudžiamųjų priemonių, nurodytų 8 straipsnio 1 dalies a punkte, jei tinkama, nagrinėjami sumarine tvarka.

18 straipsnis
Įrodymų atskleidimas

Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingam subjektui pateikus pagrįstai prieinamus įrodymus, kurių pakanka atstovaujamajam ieškiniui pagrįsti, ir nurodžius, kad papildomais įrodymais disponuoja atsakovas ar trečioji šalis, jeigu tas kompetentingas subjektas paprašytų, teismas ar administracinė institucija galėtų pagal nacionalinę procesinę teisę nurodyti, kad atsakovas ar trečioji šalis, laikydamasis (-i) taikytinų Sąjungos ir nacionalinių taisyklių dėl konfidencialumo ir proporcingumo, atskleistų tokius įrodymus. Valstybės narės užtikrina, kad, jeigu atsakovas paprašytų, teismas ar administracinė institucija, laikydamasis (-i) nacionalinės procesinės teisės, taip pat galėtų kvalifikuotam subjektui ar trečiajai šaliai lygiai taip pat nurodyti atskleisti svarbius įrodymus.

19 straipsnis
Sankcijos

1. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų, jeigu nesilaikoma ar atsisakoma laikytis:

- a) uždraudžiamosios priemonės, nurodytos 8 straipsnio 1 dalyje arba 8 straipsnio 2 dalies b punkte, arba
- b) pareigų, nurodytų 13 straipsnio 3 dalyje arba 18 straipsnyje.

Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad tos taisyklės būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

2. Valstybės narės užtikrina, kad sankcijos galėtų būti skiriamos, *inter alia*, baudų forma.

20 straipsnis

Pagalba kompetentingiems subjektams

1. Valstybės narės imasi priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad proceso išlaidos, susijusios su atstovaujamaisiais ieškiniais, kompetentingiems subjektams nekliudytų veiksmingai naudotis jų teise prašyti taikyti priemones, nurodytas 7 straipsnyje.
2. Priemonės, nurodytos 1 dalyje, gali būti, pavyzdžiui, viešasis finansavimas, įskaitant struktūrinę paramą kompetentingiems subjektams, taikytinų teismo ar administracinių mokesčių apribojimas arba galimybė gauti teisinę pagalbą.
3. Valstybės narės gali nustatyti taisykles, kuriomis kompetentingiems subjektams iš vartotojų, kurie išreiškė savo norą būti atstovaujamiems kompetentingo subjekto konkrečiame atstovaujamajame ieškinyje dėl teisių gynimo priemonių, būtų leidžiama reikalauti sumokėti nedidelį dalyvio mokestį ar panašų mokestį dėl to, kad jie galėtų dalyvauti tame atstovaujamajame ieškinyje.
4. Valstybės narės ir Komisija remia ir sudaro palankesnes sąlygas kompetentingų subjektų bendradarbiavimui ir keitimuisi jų geriausios praktikos ir patirties, susijusių su vidaus pažeidimų ir tarpvalstybinių pažeidimų, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje, klausimų sprendimu, pavyzdžiais ir jų sklaidai.

3 skyrius

Baigiamosios nuostatos

21 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 2009/22/ES panaikinama nuo ... [šios direktyvos taikymo pradžios data], nedarant poveikio šios direktyvos 22 straipsnio 2 daliai.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę.

22 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Valstybės narės įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, taiko ... [šios direktyvos taikymo pradžios diena] arba po ... [šios direktyvos taikymo pradžios diena] pareikštiems atstovaujamesiems ieškiniams.
2. Valstybės narės įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais Direktyva 2009/22/EB perkeliama į nacionalinę teisę, taiko anksčiau nei ... [šios direktyvos taikymo pradžios diena] pareikštiems atstovaujamesiems ieškiniams.

3. Valstybės narės užtikrina, kad įstatymai ir kiti teisės aktai dėl senaties terminų sustabdymo ar nutraukimo, kuriais 16 straipsnis perkeliamas į nacionalinę teisę, būtų taikomi tik ieškiniams dėl teisių gynimo, kurie yra grindžiami pažeidimais, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje, kurie buvo įvykdyti ... [šios direktyvos taikymo pradžios diena] arba po ... [šios direktyvos taikymo pradžios diena]. Tai neužkerta kelio ieškiniams dėl teisių gynimo, kurie yra grindžiami pažeidimais, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje, kurie buvo įvykdyti iki ... [šios direktyvos taikymo pradžios diena], taikyti nacionalines nuostatas dėl senaties terminų sustabdymo ar nutraukimo, kurios jau buvo taikomos iki ... [šios direktyvos taikymo pradžios diena].

23 straipsnis

Stebėsena ir vertinimas

1. Ne anksčiau kaip ... [5 metai po šios direktyvos taikymo pradžios dienos] Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą ir pateikia pagrindinių išvadų ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui. Vertinimas atliekamas vadovaujantis Komisijos geresnio reglamentavimo gairėmis. Ataskaitoje Komisija visų pirma įvertina šios direktyvos taikymo sritį, nustatytą 2 straipsnyje ir I priede, bei šios direktyvos veikimą ir veiksmingumą tarpvalstybiniais atvejais, be kita ko, kiek tai susiję su teisiniu tikrumu.
2. Valstybės narės Komisijai kasmet – pirmą kartą ne vėliau kaip ... [4 metai po šios direktyvos taikymo pradžios dienos] – teikia šią informaciją, kuri yra būtina rengiant 1 dalyje nurodytą ataskaitą:
 - a) atstovaujamųjų ieškinių, kurie buvo baigti nagrinėti bet kuriame iš jų teisme ar administracinėje institucijoje, skaičių ir tipą;

b) pažeidimų, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje, tipą ir tų atstovaujamųjų ieškinių šalis;

c) tų atstovaujamųjų ieškinių rezultatus.

3. Ne vėliau kaip ... [5 metai po šios direktyvos taikymo pradžios dienos] Komisija įvertina, ar tarpvalstybinius atstovaujamuosius ieškinius būtų geriausia nagrinėti Sąjungos lygmeniu, įsteigiant Europos ombudsmeno atstovaujamųjų ieškinių dėl uždraudžiamųjų priemonių ir teisių gynimo priemonių klausimais pareigybę, ir Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pateikia savo pagrindinių išvadų ataskaitą, jei tinkama, kartu su pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

24 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos apie tai informuoja Komisiją.

Jos taiko tas priemones nuo ... [30 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Valstybės narės, priimdamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės priemonių tekstus.

25 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

26 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

I PRIEDAS

2 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTŲ SĄJUNGOS TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ SĄRAŠAS

- 1) 1985 m. liepos 25 d. Tarybos direktyva 85/374/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių atsakomybę už gaminius su trūkumais, derinimo (OL L 210, 1985 8 7, p. 29).
- 2) 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (OL L 95, 1993 4 21, p. 29).
- 3) 1997 m. spalio 9 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2027/97 dėl oro vežėjo atsakomybės už keleivių ir jų bagažo vežimą oru (OL L 285, 1997 10 17, p. 1).
- 4) 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/6/EB dėl vartotojų apsaugos žymint vartotojams siūlomų prekių kainas (OL L 80, 1998 3 18, p. 27).
- 5) 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB dėl vartojimo prekių pardavimo ir susijusių garantijų tam tikrų aspektų (OL L 171, 1999 7 7, p. 12).
- 6) 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos Direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1): 5–7, 10 ir 11 straipsniai.

- 7) 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus (OL L 311, 2001 11 28, p. 67): 86–90, 98 ir 100 straipsniai.
- 8) 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos (OL L 11, 2002 1 15, p. 4): 3 ir 5 straipsniai.
- 9) 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų Direktyva) (OL L 108, 2002 4 24, p. 51): 10 straipsnis ir IV skyrius.
- 10) 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37): 4–8 ir 13 straipsniai.
- 11) 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/65/EB dėl nuotolinės prekybos vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 90/619/EEB ir Direktyvas 97/7/EB ir 98/27/EB (OL L 271, 2002 10 9, p. 16).
- 12) 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

- 13) 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 261/2004, nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinantys Reglamentą (EEB) Nr. 295/91 (OL L 46, 2004 2 17, p. 1).
- 14) 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 („Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva“) (OL L 149, 2005 6 11, p. 22).
- 15) 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/114/EB dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos (OL L 376, 2006 12 27, p. 21).
- 16) 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006 12 27, p. 36): 20 ir 22 straipsniai.
- 17) 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2006 dėl neįgalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru (OL L 204, 2006 7 26, p. 1).
- 18) 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų (OL L 315, 2007 12 3, p. 14).

- 19) 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL L 133, 2008 5 22, p. 66).
- 20) 2009 m. sausio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/122/EB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su kai kuriais pakaitinio naudojimosi, ilgalaikio atostogų produkto, perpardavimo ir keitimosi sutarčių aspektais (OL L 33, 2009 2 3, p. 10).
- 21) 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008 10 31, p. 3): 23 straipsnis.
- 22) 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1): 1–35 straipsniai.
- 23) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/65/EB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 302, 2009 11 17, p. 32).
- 24) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/54/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 55): 3 straipsnis ir I priedas.

- 25) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/55/EB (OL L 211, 2009 8 14, p. 94): 3 straipsnis ir I priedas.
- 26) 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/110/EB dėl elektroninių pinigų įstaigų steigimosi, veiklos ir riziką ribojančios priežiūros, iš dalies keičianti Direktyvas 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinanti Direktyvą 2000/46/EB (OL L 267, 2009 10 10, p. 7).
- 27) 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (OL L 285, 2009 10 31, p. 10): 14 straipsnis ir I priedas.
- 28) 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1): 183–186 straipsniai.
- 29) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 392/2009 dėl keleivių vežėjų jūra atsakomybės avarijų atveju (OL L 131, 2009 5 28, p. 24).
- 30) 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 924/2009 dėl tarptautinių mokėjimų Bendrijoje, panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 2560/2001 (OL L 266, 2009 10 9, p. 11).

- 31) 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1222/2009 dėl padangų ženklavimo atsižvelgiant į degalų naudojimo efektyvumą ir kitus esminius parametrus (OL L 342, 2009 12 22, p. 46): 4–6 straipsniai.
- 32) 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių (OL L 342, 2009 12 22, p. 59): 3–8 ir 19–21 straipsniai.
- 33) 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010 4 15, p. 1): 9–11, 19–26 ir 28b straipsniai.
- 34) 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo (OL L 27, 2010 1 30, p. 1): 9–10 straipsniai.
- 35) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1177/2010 dėl jūrų ir vidaus vandenų keliais vykstančių keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 334, 2010 12 17, p. 1).
- 36) 2011 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/61/ES dėl alternatyvaus investavimo fondų valdytojų, kuria iš dalies keičiami direktyvos 2003/41/EB ir 2009/65/EB bei reglamentai (EB) Nr. 1060/2009 ir (ES) Nr. 1095/2010 (OL L 174, 2011 7 1, p. 1).

- 37) 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB (OL L 304, 2011 11 22, p. 64).
- 38) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 181/2011 dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 55, 2011 2 28, p. 1).
- 39) 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).
- 40) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1): 9–11a straipsniai.

- 41) 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 260/2012, kuriuo nustatomi kredito pervedimų ir tiesioginio debeto operacijų euraiis techniniai ir komerciniai reikalavimai ir iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 924/2009 (OL L 94, 2012 3 30, p. 22).
- 42) 2012 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 531/2012 dėl tarptinklinio ryšio per viešuosius judriojo ryšio tinklus Europos Sąjungoje (OL L 172, 2012 6 30, p. 10).
- 43) 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/11/ES dėl alternatyvaus vartotojų ginčų sprendimo, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB, (Direktyva dėl vartotojų AGS) (OL L 165, 2013 6 18, p. 63): 13 straipsnis.
- 44) 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 524/2013 dėl elektroninio vartotojų ginčų sprendimo, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB (Reglamentas dėl vartotojų EGS) (OL L 165, 2013 6 18, p. 1): 14 straipsnis.
- 45) 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL L 60, 2014 2 28, p. 34).

- 46) 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/31/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su neautomatinių svarstyklių tiekimu rinkai, suderinimo (OL L 96, 2014 3 29, p. 107).
- 47) 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/35/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su tam tikrose įtampos ribose skirtų naudoti elektros įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo (OL L 96, 2014 3 29, p. 357).
- 48) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349): 23–29 straipsniai.
- 49) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis (OL L 257, 2014 8 28, p. 214).
- 50) 2014 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1286/2014 dėl mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų (MIPP ir DIP) pagrindinės informacijos dokumentų (OL L 352, 2014 12 9, p. 1).
- 51) 2015 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/760 dėl Europos ilgalaikių investicijų fondų (OL L 123, 2015 5 19, p. 98).

- 52) 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/2120, kuriuo nustatomos priemonės, susijusios su atvira interneto prieiga ir mažmeninėmis reguliuojamų ryšio paslaugų ES viduje kainomis, ir kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2002/22/EB ir Reglamentas (ES) Nr. 531/2012 (OL L 310, 2015 11 26, p. 1).
- 53) 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2302 dėl kelionės paslaugų paketų ir susijusių kelionės paslaugų rinkinių, kuria iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2011/83/ES bei panaikinama Tarybos direktyva 90/314/EEB (OL L 326, 2015 12 11, p. 1).
- 54) 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB (OL L 337, 2015 12 23, p. 35).
- 55) 2016 m. sausio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo (OL L 26, 2016 2 2, p. 19): 17–24 ir 28–30 straipsniai.
- 56) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).
- 57) 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/745 dėl medicinos priemonių, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2001/83/EB, Reglamentas (EB) Nr. 178/2002 ir Reglamentas (EB) Nr. 1223/2009, ir kuriuo panaikinamos Tarybos direktyvos 90/385/EEB ir 93/42/EEB (OL L 117, 2017 5 5, p. 1): II skyrius.

- 58) 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/746 dėl *in vitro* diagnostikos medicinos priemonių, kuriuo panaikinama Direktyva 98/79/EB ir Komisijos sprendimas 2010/227/ES (OL L 117, 2017 5 5, p. 176): II skyrius.
- 59) 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1128 dėl internetinių turinio paslaugų tarpvalstybinio perkeliamumo vidaus rinkoje (OL L 168, 2017 6 30, p. 1).
- 60) 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1129 dėl prospekto, kuris turi būti skelbiamas, kai vertybiniai popieriai siūlomi viešai arba įtraukiami į prekybos reguliuojamoje rinkoje sąrašą, ir kuriuo panaikinama Direktyva 2003/71/EB (OL L 168, 2017 6 30, p. 12).
- 61) 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1131 dėl pinigų rinkos fondų (OL L 169, 2017 6 30, p. 8).
- 62) 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1369, kuriuo nustatoma energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo sistema ir panaikinama Direktyva 2010/30/ES (OL L 198, 2017 7 28, p. 1): 3–6 straipsniai.
- 63) 2018 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/302 dėl nepagrįsto geografinio blokavimo ir kitų formų diskriminavimo dėl klientų pilietybės, gyvenamosios vietos arba įsisteigimo vietos vidaus rinkoje problemos sprendimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 2006/2004 ir (ES) 2017/2394 ir Direktyva 2009/22/EB (OL L 60 I, 2018 3 2, p. 1): 3–5 straipsniai.

- 64) 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (OL L 321, 2018 12 17, p. 36): 88, 98–116 straipsniai ir VI bei VIII priedai.
 - 65) 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/770 dėl tam tikrų skaitmeninio turinio ir skaitmeninių paslaugų teikimo sutarčių aspektų (OL L 136, 2019 5 22, p. 1).
 - 66) 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/771 dėl tam tikrų prekių pirkimo–pardavimo sutarčių aspektų, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2017/2394 ir Direktyva 2009/22/EB bei panaikinama Direktyva 1999/44/EB (OL L 136, 2019 5 22, p. 28).
-

II PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Direktyva 2009/22/EB	Ši direktyva
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 2 dalis	2 straipsnio 1 dalis
-	2 straipsnio 2 dalis
-	3 straipsnis
2 straipsnio 1 dalis	7 straipsnio 1 dalis
	7 straipsnio 4 dalies a punktas
-	7 straipsnio 2 ir 3 dalys
	7 straipsnio 4 dalies b punktas
	7 straipsnio 5, 6 ir 7 dalys
2 straipsnio 1 dalies a punktas	7 straipsnio 4 dalies a punktas
	8 straipsnio 1 punktas
	17 straipsnis
2 straipsnio 1 dalies b punktas	7 straipsnio 4 dalies a punktas
	8 straipsnio 2 dalies b punktas
	13 straipsnio 1 dalies c punktas
	13 straipsnio 3 dalis
-	8 straipsnio 2 dalies a punktas
-	8 straipsnio 3 dalis

Direktyva 2009/22/EB	Ši direktyva
2 straipsnio 1 dalies c punktas	19 straipsnis
2 straipsnio 2 dalis	2 straipsnio 3 dalis
3 straipsnis	3 straipsnio 4 dalis
	4 straipsnio 1 ir 2 dalys
	4 straipsnio 3 dalies a ir b punktai
	4 straipsnio 6 ir 7 dalys
-	4 straipsnio 3 dalies c, d, e ir f punktai
	4 straipsnio 4 ir 5 dalys
-	5 straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalys
4 straipsnio 1 dalis	6 straipsnis
4 straipsnio 2 ir 3 dalys	5 straipsnio 1 dalis
5 straipsnis	8 straipsnio 4 dalis
-	9 straipsnis
-	10 straipsnis
-	11 straipsnis
-	12 straipsnis
-	13 straipsnio 1 dalies a ir b punktai
	13 straipsnio 2, 4 ir 5 dalys
-	14 straipsnis
-	15 straipsnis

Direktyva 2009/22/EB	Ši direktyva
-	16 straipsnis
-	18 straipsnis
6 straipsnis	23 straipsnis
7 straipsnis	1 straipsnio 2 ir 3 dalys
8 straipsnis	24 straipsnis
-	20 straipsnis
9 straipsnis	21 straipsnis
-	22 straipsnis
10 straipsnis	25 straipsnis
11 straipsnis	26 straipsnis